

—
MP

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

"· Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις" (Α' Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'
ΕΤΟΣ ΞΗ'
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013
Αρ. Φύλ. 806

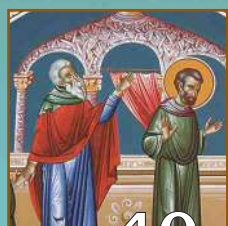
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

τεύχος 806, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

Περιεχόμενα

36

40

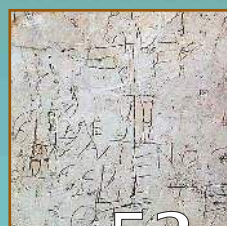

42

Ὡδή στή χαρά.....	35
Φωτιά καί πελέκι	36
Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ στὸν ἰσλαμικὸ κόσμο 38	
Ἀπὸ τὸν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς	40
Περπατώντας πάνω στὰ κύματα	42
Σάν λάμψει τό δικό Σου φῶς.....	43
Ψαλμός 109ος (Β΄)	44
Δ' Μυσταγωγικὴ Κατήχηση στή θ. Μετάληψη 46	
Συζητώντας τὰ γεγονότα.....	48
Ἡ ἀργία τῆς Κυριακῆς.....	50
Ἀλεξάμενος σέβεται Θεόν.....	52
Πρότυπο πιστοῦ ἀνθρώπου	54
«Ἐαυτοὺς ἐπισκέψασθαι»	55
Πρῶτα τό πῶς σπουδαῖο!.....	57
Αὔθεντικό πορτρέτο μιᾶς μάνας.....	58
«Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου...» 59	
Πιά τό χατίρι σου, μητέρα! (διήγημα)	61
Ἐκδηλώσεις τῆς Ἀδελφότητος.....	63

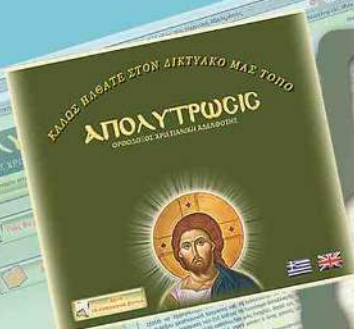
50

52

57

Γιὰ τὴν Ἀδελφότητά μας καὶ τίς δραστηριότητές της καθὼς καὶ γιὰ ἐνδιαφέροντα θέματα, πνευματικά, ἀντιαιρετικά, ἐκπαιδευτικά, μπορεῖτε νὰ ἐνημερωθεῖτε ἀπὸ τὴν ἱστοσελίδα μας
www.apolytrosis.gr

ΦΩΤΙΑ ΚΑΙ ΠΕΛΕΚΙ

Μέ επιμονή
τό Εὐαγγέλιο
σφυροκοπᾷ
μέσα μας
τό κήρυγμά του:
«Μετανοεῖτε!»

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, τό κύριο μέσο μέ τό ὁποῖο ἐργάζεται ἡ Ἐκκλησία στόν κόσμο, τό κύριο ὄπλο τό ὁποῖο ἀντιπαραθέτει στίς ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν της, δέν εἶναι κάτι τό ἀσήμαντο καί ἐπουσιῶδες. Ὅσο ταπεινή εἶναι ἡ μορφή του -λόγια, «ἔπεα πτερόοντα», κατά τόν ἀρχαῖο ποιητή- τόσο κραταιή εἶναι ἡ ἐνέργεια καί ἡ παρουσία του. Ὁ προφήτης Ἰερεμίας, τόν ὁποῖο ὁ ἴδιος ὁ Θεός ἄγγιξε μέ τό χέρι του γιά νά τοῦ ἐμπιστευθεῖ ἔτσι τόν θεῖο λόγο, διατυπώνει τήν συγκλονιστική ἐμπειρία του παρομοιάζοντας τόν λόγο τοῦ Θεοῦ μέ φωτιά καί πελέκι. Μᾶς μεταφέρει τήν φωνή τοῦ Κυρίου· «Δέν βλέπεις πού τά λόγια μου εἶναι σάν τήν φωτιά πού καίει, λέει ὁ Κύριος, καί σάν τό πελέκι πού κόβει τόν βράχο;» (Ἰε 23,29).

Τήν δύναμη τῆς φωτιάς ποιός δέν τήν θαύμασε καί ποιός δέν τήν φοβήθηκε; Ξεκινάει μιά σπίθα καί φουντώνει κι ἀπλώνεται κι ὑψώνεται σέ θέμα φοβερό καί λαμπρό. Κατακαίει τά πάντα, καθαρίζει τόν τόπο, κι ἐκεῖνα τά λύματα πού δέν μποροῦν ἀλλιῶς νά ἐξαφανισθοῦν ἡ φωτιά τά ἀφανίζει. Φωτίζει μέ τήν λάμψη της τά πιό πηχτά σκοτάδια καί διώχνει τά ἀγρίμια μακριά ἀπ' τόν νυχτωμένο ὁδοιπόρο, τόν φόβο ἔξω ἀπό τήν σκιαγμένη καρδιά. Θερμαίνει τίς παγωμένες μέρες καί ζωογονεῖ τά ἄρρωστα καί κουρασμένα

σώματα, γλυκαίνει τά πρόσωπα σάν ή θαλπωρή της τά θωπεύει αγαπημένα νά μαζεύονται γύρω της. Ζωντανό πράγμα ή φωτιά.

Πύρινος καί ζωντανός κι ό λόγος τοῦ Θεοῦ. Ξαπλώνεται ἀπό καρδιά σέ καρδιά μέ τήν ζέση καί τόν ζήλο τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Κατακτᾷ καί τόν πιό σκληρό ἄνθρωπο, πού τόν ἀγγίζει ή χάρη τῆς πίστεως καί τῆς μετανοίας. Καθαρίζει τήν ψυχή μας ἀπό βρομερά πάθη καί ἄχρηστες ἀδυναμίες, φωτίζει τήν σκέψη μας μέ τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου, γλυκαίνει τήν ὑπαρξή μας μέ τήν χάρη καί τήν εἰρήνη. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀνάβει φωτιά ἀγάπης καί ἐνθουσιασμοῦ γιά τόν Θεό, πού τοῦτο τό καλό ἔχει· «ὔδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην καί ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν» (Ἄσ 8,7).

Ἀλλὰ δέν εἶναι μόνο δύναμη ό λόγος τοῦ Θεοῦ, εἶναι καί σοφία. Δέν εἶναι μόνο φλόγα καί δυναμίδι, πού ἀνατινάζει καί σπάει τά βράχια, εἶναι καί πελέκι πού τά πελεκάει. Ὄταν ό ἐργάτης πιάνει στά χέρια του τό κοπίδι, ξέρεις πώς ή ἄμορφη μάζα πού ἔχει μπροστά του θά πάρει μορφή καί κάλλος, θά μεταμορφωθεῖ σέ κομψοτέχνημα.

Κι ὅταν ό λόγος τοῦ Θεοῦ ἀκουμπήσει πάνω στόν βράχο τῆς ψυχῆς, εἶναι βέβαιο ὅτι θά τήν σμιλεύσει «καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Πλά-

στη της. Μέ ἐπιμονή τό Εὐαγγέλιο σφυροκοπᾷ μέσα μας τό κήρυγμά του: «Μετανοεῖτε»! Κι ἔπειτα μέ ὑπομονή σκύβει πάνω μας ό διάκονός του καί δουλεύει τήν συντετριμμένη μας καρδιά. Πετᾷ τούς ὄγκους τοῦ ἐγωισμοῦ, στρογγυλεύει τίς ὀξύτητες τῆς εὐαισθησίας, ἀπολεπίζει τήν βρομιά τῆς ἀκαθαρσίας, ἀναδεικνύει τά χαρίσματα καί ἀναπτύσσει καινούργιες χάρες. Ὅποιος ἄφησε τόν ἑαυτό του μέ ἐμπιστοσύνη κάτω ἀπό τό πελέκι τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τόν εἶδε καί τόν χάρηκε μεταμορφωμένο, ὠραῖο καί δόκιμο.

Φωτιά καί πελέκι ἦταν ή σφραγίδα πού ἔβαλε ό Κύριος πάνω στόν λόγο του, γιά νά τόν ξεχωρίσει ἀπό τά ψεύτικα λόγια πού πουλοῦσαν πολλοί σάν λόγο Θεοῦ, στά χρόνια τοῦ Ἱερεμία. Φωτιά καί πελέκι ἀναγνωρίζουμε μέχρι σήμερα τό Εὐαγγέλιο τῆς ἀλήθειας, πού κρατᾷ ή Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἅγιος Χρυσόστομος συνήθιζε νά λέει γιά τόν λόγο τοῦ Θεοῦ: «Ἐχω στά χέρια μου ἓνα ὄπλο θερμότερο ἀπό τήν φωτιά, πιό κοφτερό ἀπό τό σπαθί». Καί ὅσοι ἔχουμε προσωπική πείρα δοξάζουμε τόν Θεό γιά τό φῶς πού ἔλαμψε μέσα μας, Τόν εὐχαριστοῦμε γιά τό ἔργο πού ἔκανε γιά χάρη μας.

† Στέργιος Ν. Σάκκος

Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ ΣΤΟΝ ΙΣΛΑΜΙΚΟ ΚΟΣΜΟ

Εἶναι ἄκρως ἐντυπωσιακά τὰ ὅσα συμβαίνουν στὶς χῶρες στὶς ὁποῖες τὸ Ἰσλάμ ἀποτελεῖ ὄχι ἀπλῶς τὴν ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἀλλὰ τὴν ἀποκλειστική. Ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἢ «χριστιανοί» ἐλάχιστα γνωρίζουμε γιὰ τὴ θρησκεία αὐτή. Ἀκόμη καὶ οἱ ὀρθόδοξοι λαοί, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ αἰῶνες ὑποφέραμε ὑπὸ τὴ δουλεία λαῶν μέ μουσουλμανικὸ θρήσκευμα, Τούρκων οἱ Βαλκάνιοι καὶ Τατάρων οἱ Ρῶσοι, δείχνουμε παντελεῖ ἀδιαφορία νὰ ἀσχοληθοῦμε μέ τὴν πίστη τοῦ Μωάμεθ καὶ τίς συνέπειές της κατὰ τὸ παρελθόν, τὸ παρόν ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον.

Οἱ χριστιανοὶ τῆς Δύσης ἔβλεπαν διαχρονικά ἀφ' ὑψηλοῦ ὡς κατὰ πολὺ κατώτερους τοὺς λαοὺς πού ἀσπάστηκαν τὸ Ἰσλάμ. Ἀλλὰ οἱ λαοὶ αὐτοὶ οἱ ἐκτὸς Ἀραβίας, δηλαδή οἱ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῆς Βόρειας Ἀφρικῆς, ἔδωσαν σημαντικούς πολιτισμούς χιλιετίες ἐνωρίτερα ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ὁ ἐξισλαμισμὸς τῶν λαῶν αὐτῶν, ἐνὸς τμήματος τῆς ἀχανοῦς ἀνατολικῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας (Ρωμανίας), συντελέστηκε λόγω τῆς παρακμῆς τους, τῆς ἐμπλοκῆς τους σέ μακρόχρονες ἀντιπαραθέσεις σέ ζητήματα πίστεως, ἀλλὰ καὶ στοῖς ἄκρως

ἀποτελεσματικὸ ὄπλο τοῦ Ἰσλάμ: τὴ δικαίωση τῆς χρήσης βίας κατὰ τῶν «ἀπίστων».

Στὸν κόσμον τοῦ Ἰσλάμ συντελεῖται σήμερα ἓνα θαῦμα: ἡ μεταστροφή στὴ χριστιανικὴ πίστη μικρῶν ὁμάδων. Μεταξὺ αὐτῶν κάποιοι ἀποκομίζουν τὸν στέφανο τοῦ μαρτυρίου, ὅπως οἱ χριστιανοὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ρωμαϊκῶν διωγμῶν. Ἡ θέση τοῦ Κορανίου εἶναι σαφής: θάνατος στὸν ἀρνητὴ τῆς πίστες. Ἐν γνώσει, λοιπόν, τῶν συνεπειῶν κάποιοι μουσουλμάνοι τολμοῦν καὶ προσέρχονται στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Ἀναφέρουμε κάποια πρόσφατα παραδείγματα μεταστροφῆς ἀπὸ τὸ Ἰσλάμ.

Περασμένο καλοκαίρι. Στὴν Τυνησία φανατικὸς ἰσλαμιστὴς, ὀπλισμένος μέ τὴν πεποίθηση τῆς «θείας ἐντολῆς» ἔκοβε ἐπὶ δύο λεπτά τὸ κεφάλι συνανθρώπου του, πού εἶχε βαπτιστεῖ χριστιανός, φωνάζοντας «ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος». Στὴ συνέχεια πανηγύριζε κρατώντας τὸ λάφυρο στὰ χέρια του. Μαγνητοσκοπημένες σκηνές τοῦ μαρτυρίου μεταδόθηκαν ἀπὸ τηλεοπτικὸ σταθμὸ τῆς Αἰγύπτου. Ὁ σχολιαστὴς συγκλονισμένος ἀναφώνησε στό τέλος: «Εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ Ἰσλάμ;». Οἱ σκηνές τοῦ μαρτυρίου ἦταν ἀναρτημένες στό

διαδίκτυο, ἀποσύρθηκαν ὁμως λόγω τῆς ἀγριότητος. Βλέπετε οἱ πολιτισμένοι τῆς Δύσης δέν ἀντέχουν τῇ βίᾳ, πού οἱ ἴδιοι ὁμως ἀσκοῦν καθημερινά σ' ὅλη τήν ἔκταση τοῦ πλανήτη!

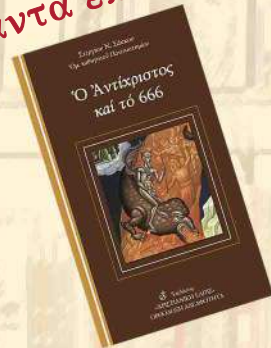
Λίγο ἀργότερα ἀπό τό προαναφερθέν συμβάν πάλι στό διαδίκτυο ἀναρτήθηκε φωτογραφία, στήν ὁποία ἐμφανίζεται σταυρωμένος νέγρος χριστιανός, ὁ ὁποῖος ἀρνήθηκε τό Ἰσλάμ. Τό συμβάν ἔλαβε χώρα στήν Ὑεμένη καί ἡ φωτογραφία δέν ἔχει ἀκόμη ἀποσυρθεῖ.

Στό Πακιστάν, χώρα φανατικῶν τοῦ Ἰσλάμ, τό 2008 χειροτονήθηκε ὁ πρῶτος ὀρθόδοξος ἱερέας, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τό ὄνομα Ἰωάννης. Ἡ χειροτονία του ἔγινε ἐκτός πακιστανικοῦ ἐδάφους. Ὁ Ἰωάννης Τανβίρ ποιμαίνει σήμερα μικρή κοινότητα ὀρθόδοξων χριστιανῶν στή Λαχώρη.

Ἐγραψα αὐτά τά περιστατικά ὄχι γιά νά καταγγείλω τήν ἀγριότητα τοῦ Ἰσλάμ, ἀλλά γιά νά δείξω ὅτι δέν λείπουν καί σήμερα μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ. Αὐτοί δίνουν τή μαρτυρία τοῦ αἵματος ὑπό συνθήκες πού γιά μᾶς τούς «χριστιανούς» εἶναι ἀδιανόητες. Τό φονταμενταλιστικό Ἰσλάμ στήν ἔξοδο ἀπό τήν κοιτίδα του ἀπειλεῖ αὐτή τή φορά τήν καρδιά τῆς «χριστιανικῆς» Εὐρώπης, ἡ ὁποία θά καταστεῖ ἀναπόφευκτα ἰσλαμική κατά πλειοψηφία τοῦ πληθυσμοῦ περί τό τέλος τοῦ αἰῶνα πού διανύουμε. Καί ἐκεῖ στίς χώρες πού ἀπό αἰῶνες κυριαρχεῖ τό Ἰσλάμ ὑπό διάφορες μορφές, κάποιον θά προσφέρουν τό αἷμα τους, γιά νά βλαστήσει τό δένδρο τῆς Ἐκκλησίας. Ἄραγε ἐμεῖς θά ὑπάρχουμε, γιά νά συζητοῦμε ἀκόμη γιά τά χρέη μας, τή διαφθορά μας, τούς ἐπίγειους «σωτήρες» μας;

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

**Ἐνα βιβλίο
πάντα ἐπίκαιρο**

Οἱ καιροί μας εἶναι χαλεποί. Δέν ἐπιτρέπεται ἐφησυχασμός, ἀλλά καί ὁ πανικός δέν εἶναι ὁ καλύτερος σύμβουλος. Τό βιβλίο τοῦ Στ. Ν. Σάκκου, **Ὁ Ἀντίχριστος καί τό 666**, βασισμένο στίς ἀγιογραφικές καί πατερικές μαρτυρίες ἐνημερώνει ὑπεύθυνα, ὥστε νά κατανοοῦμε τά σημεῖα τῶν καιρῶν.

**Ζητήστε το στό
Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ
Γ. Μπακατσέλου 5,
Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518**

Ἐκεῖ θά βρεῖτε ἐπίσης
μία ποικιλία
πατερικῶν,
θεολογικῶν,
ἐρμηνευτικῶν,
λογοτεχνικῶν,
παιδικῶν
κ.ἄ. βιβλίων.

- ✓ CD μέ πνευματικές ὁμιλίες καί χριστιανικά τραγούδια
- ✓ DVD μέ θρησκευτικά καί πατριωτικά θεατρικά ἔργα
- ✓ Εἶδη δώρων

Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 3/2

«...ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου...» (Μθ 22,37-38).

Τότε ἀγαποῦμε τὸν Χριστό, ἄν ὅλος ὁ ἑαυτός μας στρέφεται πέριξ Αὐτοῦ· ὁ κόσμος τοῦ συναισθήματος, ὁ κόσμος τῆς βουλήσεως, ὁ κόσμος τῆς διανοίας μας. Μιά τέτοια ἀγάπη μᾶς ὁδηγεῖ στή θυσία, διότι μοιάζει μέ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πού τὸν ὁδήγησε στοῦ ἐκούσιου πάθος. Εἶναι μεγάλη ὑποτίμηση, πού πολλές φορές μπορεῖ νά φθάνει σέ καταφρόνια καὶ παραμερισμό τοῦ Χριστοῦ, ὅταν διάφορες ἀγάπες καὶ διάφορα ἄλλα ἐνδιαφέροντα καὶ ὑποθέσεις μᾶς ἀποσποῦν ἔστω καὶ λίγο ἀπὸ τὸν Χριστό καὶ χαλαρώνουν τὸν δεσμό μας μαζί του.

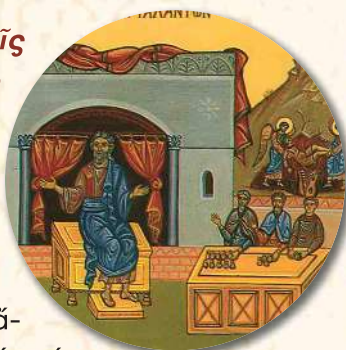
Κυριακή 10/2

«...ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ὃ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ὃ δὲ δύο, ὃ δὲ ἓν...» (Μθ 25,14-15).

Ὅλοι μας παίρνουμε τάλαντα ἀπὸ τὸν Κύριο. Τό σχέδιο τῆς θείας Οἰκονομίας, τό σχέδιο τῆς σωτηρίας μας

μᾶς φορτώνει, μᾶς καταπλημμυρίζει ὅλους μέ τάλαντα. Ποιά εἶναι; Ἡ ἄ-

φεση τῶν ἁμαρτιῶν, πού γιὰ μιὰ ἁμαρτία, γιὰ ἓνα ψεματάκι ὅλο τό χρυσάφι τῆς γῆς κι ἂν δίναμε δέν θά μπορούσαμε νά τό ἐξαλείψουμε. Τό ἐξαφανίζει ὅμως τό αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τάλαντο ἡ πίστη, ἡ ἀγάπη, ἡ εἰρήνη, ἡ χαρά! Τάλαντο, τό πιό μεγάλο, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Καί σ' αὐτή τὴν Ἐκκλησία μᾶς καταδέχεται ὅλους, μᾶς ἀνέχεται ἐλεεινούς, ἄθλιους, ἀκάθαρτους, φονιάδες, μοιχοὺς, πόρνους, μάγους. Ὅλους μᾶς δέχεται, μᾶς ξεπλένει, μᾶς ἀγιάζει καὶ μᾶς ἔχει μέλη στήν Ἐκκλησία του. Νά τὰ ἄφθαρτα, τὰ ἀνεκτίμπτα τάλαντα!

Κυριακή 17/2

«...Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν...» (Μθ 15,26).

Ἀπό ποῦ ξεκινάει ἡ πίστη, ἡ ταπεινὼση, ἡ δυνατὴ προσευχή, ἡ συντριβὴ τῆς Χαναναίας; Ἀπό μιά πραγματικότητα. Ὑπέφερε σκληρά, ὅταν ἔβλεπε τὴν κόρη της νὰ βασανίζεται ἀπὸ τὸ δαιμόνιο, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ τὴ βοηθήσει κανένας. Κι ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ πραγματικότητα τὴν ὁδήγησε στὸν Χριστό. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τὸν κάθε ἄνθρωπο. Ἄν ὁ ἄνθρωπος εἶναι βολεμένος, τακτοποιημένος καί νιώθει «ἐντάξει», δέν μπορεῖ νὰ πιστέψει, δέν μπορεῖ νὰ ταπεινωθεῖ. Ἐάν ὅμως καταλάβουμε ὅτι ἡ ψυχὴ μας ἡ μονάκριβη ὑποφέρει, εἶναι ἄρρωστη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἀπὸ τὰ πάθη καί ὅτι κανένας δέν μπορεῖ νὰ μᾶς γιатρέψει παρά μόνον ὁ Χριστός, τότε δημιουργεῖται μέσα μας ἡ πίστη ἡ δυνατὴ κι ἡ λαχτάρα νὰ τρέξουμε στὸν Χριστό, νὰ ζητήσουμε τὴ βοήθειά του. Καί ἡ προσφορά τοῦ Θεοῦ εἶναι δεδομένη· εἶναι τὸ Εὐαγγέλιό του, ἡ Ἐκκλησία του, ἡ λατρεία, τὰ Μυστήρια· εἶναι κατεξοχὴν τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ ποὺ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

Κυριακή 24/2

«... ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ...» (Λκ 18,13).

Ὁ τελώνης τύπει τὸ στήθος του, πού σημαίνει σκάπτει τὸ μέσα του καί θυμᾶται τίς κλοπές, τίς ἀδικίες, τὸ ψωμί καί τίς μπουκιές πού ἄρπαξε ἀπὸ τὰ στόματα τῶν πτωχῶν, τοὺς τόσους πού ὁδήγησε σὲ θάνατο διὰ τῆς πείνας ἄρπαζοντας τὸ βίός τους. Δέν θέλει οὔτε τὸ κεφάλι του νὰ ὑψώσει καί λέγει· «ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ». Ἡ σωτηρία εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ πάρουμε αὐτό τὸ δῶρο πρέπει κι ἐμεῖς νὰ κάνουμε κάτι, νὰ προσπαθήσουμε. Ἡ δικὴ μας συνεργασία στό θέμα τῆς σωτηρίας εἶναι νὰ μποῦμε στὸν ἑαυτό μας, νὰ τὸν γνωρίσουμε καλά, νὰ σκάψουμε μέσα μας. Καί μέ τὸ σκάψιμο νὰ νιώσουμε κατάνυξη, νὰ κλάψουμε καί νὰ θρηνήσουμε σάν τὸν τελώνη.

† Στέργιος Ν. Σάκκος
(ἀπὸ λειτουργικά κηρύγματα)

Περπατώντας

πάνω στα κύματα

Σέ πρόλαβε ή φουρτούνα καί σύ δειλίασες. Τό σκοτάδι σέ ζώνει καί φῶς πουθενά. Μικρή ή βαρκούλα σου κι ή θάλασσα δέν λείει νά γαληνέψει. Ψυχή μου, απόκαμες. Κι ὁμως, πρέπει νά περπατήσεις πάνω στ' ἀγριεμένα κύματα. Πῶς μπορεῖ νά σοῦ ζητᾶνε κάτι τέτοιο; Δέν βλέπουνε τό ἀδύνατο σκαρί σου; Οὔτε ὅτι ή θύελλα μαίνεται τόσο καιρό κι ἐσύ κουράστηκες, διαλύεσαι, δέν μπορεῖς ἄλλο; Πο- νᾶς, δακρύζεις, γονατίζεις μέ πίστη καί στήν προσευχή σου ζητᾶς ἐπίμονα νά σ' ἀπαλλάξει ὁ Θεός ἀπ' αὐτό τό ἀσκήωτο βάρος. Ἀλλά Ἐκεῖνος δέν σ' ἀκούει. Ἔτσι λές κι ἀναρωτιέσαι «γιατί;».

Πρίν ἀφεθεῖς νά λυγίσεις, πρίν μπεῖς στόν πειρασμό νά δώσεις ἐσύ τό τέλος στή φουρτούνα, μέ ὅποιον τρόπο κρίνεις κι ἄς μήν Τοῦ ἀρέσει, πρίν σέ τυλίξει τό ἔρεβος, ζητῶ μιά τελευταία χά- ρη: Ψυχή μου, κοιτά- ζου στόν καθρέπτη κατάματα, μέ εἰλι- κρίνεια, χωρίς ἐνδι- ἄμεσα παραπετά- σματα τοῦ κόσμου τούτου, πού σοῦ θο- λώνουν τήν εἰκόνα. Κοιτάξου ἀπλά, κι ὕστερα πές μου: Σέ ποιό Θεό προσεύχε-σαι, σέ ποιό Θεό πι- στεύεις;

Μήπως ἔχεις ἀποθέσει τίς ἐλπίδες σου σ' ἓνα θεό πού δέν εἶναι παντογνώστης καί δέν ξέρει οὔτε τά βάσανά σου, οὔτε τίς φτωχές σου δυνάμεις; Μήπως περιμέ- νεις πολλά ἀπό ἓνα θεό πού δέν εἶναι ἀρκετά παντοδύναμος, ὥστε νά σ' ἀ- παλλάξει ἀπό τό βάρος; Ἡ μήπως ὁ θε- ὸς σου ξέρει καί μπορεῖ, ἀλλά δέν πολυνοιάζεται, ἄρα δέν εἶναι ὅσο πανά- γαθος νομίζεις;

Τρόμαξες καί τό πρόσωπό σου ἀπο- στρέφεις. Μή γένοιτο, ἐσένα δέν σοῦ πέρασε ποτέ μιά τέτοια ἰδέα. Ἐσύ πάν- τοτε ἔλεγες πῶς Θεός σου εἶναι ὁ ἄλλος Θεός.

Μά τότε; Ἄν ὁ δικός σου Κύριος εἶ- ναι ὁ παντογνώστης, παντοδύναμος καί πανάγαθος Θεός τῶν χριστιανῶν, τότε γιατί βουλιάζεις; Δέν εἶναι Αὐτός πού

μετρημένες έχει τίς τρίχες τῆς κεφαλῆς σου καί μιὰ δέν πέφτει χωρίς τό δικό Του θέλημα; Πῶς λές ὅτι δέν μέτρησε σωστά τή δύναμή σου; Δέν εἶναι Αὐτός πού ἔθρεψε λαό 5.000 μέ δυό ψάρια καί πέντε ψωμιά; Πῶς τό ξεχνᾷς καί πᾶς ἐσύ νά δώσεις λύση σάν νά ξέρεις καί νά μπορεῖς καλύτερα; Δέν εἶναι Αὐτός πού θυσιάστηκε γιά σένα; Κοίτα! Δέν εἶν' Αὐτός πού πλησιάζει ἀπ' τό σκοτάδι καί περπατᾷ πάνω στά κύματα μόνο καί μόνο γιά νά μή φοβᾷσαι; Ἄν δέν Τόν ἀντιλήφθηκες ὡς τώρα, ἴσως νά φταίει ὅτι κοιτᾷς ἄλλου. Ψυχή μου, πρόσεξε, μήν ἀκουστεῖ γιά σένα αὐστηρή ἢ φωνή Του· «Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίσταςας;».

Ἀφοῦ ὁ πανάγαθος, παντοδύναμος καί παντογνώστης Θεός δέν σταματᾷ τή θύελλα ὅταν θές, καί σοῦ ζητᾷ καί σύ στά κύματα νά περπατήσεις, ἕνα μόνο σημαίνει: ὅτι καί πρέπει καί μπορεῖς.

Γι' αὐτό ἀναθάρρησε. «Θαρσεῖτε», σοῦ φωνάζει, «ἐγώ εἰμι». Μή φοβηθεῖς τόν ἄνεμο, ἄσε τον νά σφυρίζει. Μή σκύβεις πρός τά κύματα, ἄφησέ τα ν' ἀφρίζουν. Μόνο τό πρόσωπό Του νά κοιτᾷς. Ἐκεῖ στρέψε τό βλέμμα σου, καί στοῦ Κυρίου τή μορφή σκαλώσου. Κράτα τό χέρι πού σοῦ ἀπλώνει καί ἡ φουρτούνα νά μή σέ τρομάζει. Δέν εἶναι πιά γιά σένα ἀπειλή. Τά κύματα ἴσως σέ βρέξουν γιά καιρό ἀκόμα μά πίστεψέ το: Ὅπως τότε οἱ μαθητές, οὔτε κι ἐσύ θά καταλάβεις πῶς θά βρεθεῖς μ' ἀσφάλεια σέ γαλήνιο λιμάνι.

Μαρτινιανή

Πατερικό μήνυμα

Σάν λάμψει τό δικό Σου φῶς

Κι ἂν εἶμαι, Κύριε, ἄρρωστος
κι ἂν εἶμαι πικραμένος
κι ἂν σέ δεσμά, σέ φυλακή,
σέ σίδερα κλεισμένος
κι ἂν πείνα καί κακό πολὺ
μέ τυραννεῖ, Χριστέ μου,
σάν λάμψει τό δικό σου φῶς,
ὅλα τά σκοτὶ διώχνει,
καί ξαφνικά σέ ξέφωτο
παρηγοριᾷς μέ φέρνει,
μέσα στό φῶς σου τό γλυκό,
στό Πνεῦμα σου τό θεῖο.
Κι ὅπως σάν πέσει τό βαρὺ
τῆς νύχτας τό σκοτάδι
βγαίνουνε τ' ἄγρια τά θεριά
καί πᾶν νά κυνηγήσουν,
ἔτσι σάν φύγει, Κύριε,
τό φῶς σου ἀπό μένα
νιώθω σκοτάδι κρυερό
καί μέσα μου καί ἔξω,
καί σά θεριά τά πάθη μου
ἀχόρταγα μέ τρῶνε.
Μά σάν ξανά μέ σπλαχνιστεῖς
καί πεῖς νά μέ ἐλεήσεις
καί γείρεις καί ἀφουγκραστεῖς
τούς γοερούς μου θρήνους
κι ἔρθεις, γλυκύτατε Χριστέ,
πάλι μέσ στήν καρδιά μου,
τότε γίνονται ὅλα φῶς,
χαρά καί εὐτυχία.

Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος

Ψαλμός 109ος: Ποιός είναι ο Χριστός;

Υιός του Θεού. Για τόν σκοπό αυτό ἐνανθρώπησε καί ἦλθε ἀνάμεσα στους ἀνθρώπους ὡς ὁ μοναδικός σωτήρας. Αὐτός ἦταν ὁ ἀναμενόμενος ἀπό τοὺς ἰουδαίους Μεσσίας καί ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν. Τά χαρίσματα καί τὰ ἀξιώματά του ὡς Μεσσία περιγράφει αἰῶνες πρὶν τὴν ἔλευσή του στὸν κόσμο ὁ προφητὰναξ Δαβὶδ στὸν 109 ψαλμό.

Στὸν δεῦτερο στίχο τοῦ ψαλμοῦ ὁ Μεσσίας ἐμφανίζεται ὡς πανίσχυρος καί ἀνίκητος βασιλιάς· *ράβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυρίεue ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου*. Στὴν ἀγία Γραφή ἡ λέξη «ράβδος» ἔχει πολλές σημασίες. Συμβολίζει τὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ἄλλοτε τιμωρητική, ἄλλοτε εὐεργετική, ἄλλοτε παρηγορητική. Ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι γνωστή ἡ ράβδος τοῦ Μωυσῆ, καθὼς καί ἡ ράβδος τοῦ Ἀαρών. Τίς χρησιμοποίησε ὁ Θεός γιὰ νὰ δείξει ποιοὶ εἶναι οἱ γνήσιοι ἀπεσταλμένοι του, σέ ποιούς ἀνέθεσε ὁ ἴδιος τὴν ἡγετική καί ἀρχιερατική ἐξουσία. Ἄλλοτε πάλι ἡ «ράβδος» ταυτίζεται μέ τό σκῆπτρο τοῦ βα-

Β'. Ὁ ἀνίκητος βασιλιάς

Ὁ Θεός ἀξιώνει ἕναν ἄνθρωπο, τόν πιστό δοῦλο του Δαβὶδ, νὰ γίνεῖ ἀκροατὴς τῶν οὐρανίων μυστικῶν, τῶν θεϊκῶν σχεδίων. Καί διὰ τοῦ Δαβὶδ καθιστᾷ καί μᾶς γνωστές αὐτῆς τῆς στιχομυθίας, πού ἀποτελεῖ μία μεγαλειώδη ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ ὄχι ἀπλῶς γιὰ τὴν σωτηρία μας ἀλλὰ καί γιὰ τὴν αἰώνια δόξα μας. Ἀποκαλύπτεται ἡ ἀπόφαση τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ νὰ σώσει τόν ἄνθρωπο ὄχι μέ μία παντοδύναμη θεϊκή διαταγή, ἀλλὰ μέ τὴν πραγματοποίηση ἑνός θεϊκοῦ σχεδίου. Τό σχέδιο αὐτό ἀναλαμβάνει νὰ πραγματοποιήσῃ τό δεύτερο πρόσωπο τῆς ἀγίας Τριάδος, ὁ

σιλιᾷ, εἶναι σύμβολο τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, τῆς κυριαρχικῆς δύναμης (πρβλ. Ψα 2,9).

Αὐτή τὴν δύναμη ἐξαποστέλλει ὁ Θεός στὸν Μεσσία, σύμφωνα μὲ τὸν ψαλμό, γιὰ νὰ κατακυριεύει τοὺς ἐχθροὺς του (πρβλ. Ψα 44,4-7· Ἑβ 1,8). Τό ρῆμα «κατακυριεύω» εἶναι πολὺ ἰσχυρότερο ἀπὸ τό «νικῶ». Ἡ νίκη δηλώνει τὴν πετυχημένη ἐκβαση μιᾶς μάχης, ἐνῶ τό ρῆμα «κυριεύω» τὴν ἐπιβολή τῆς ἐξουσίας τοῦ νικητῆ μετὰ τὴν νίκη. Ἡ πρόθεση «κατά», μάλιστα, ἐπιτείνει τὴν ἔννοια τοῦ ρήματος, ὥστε νὰ ἐκφράζει τὴν ἀπόλυτη καὶ ὁλοκληρωτικὴ κυριαρχία. Γιὰ τὸν στίχο αὐτό τοῦ ψαλμοῦ τό καλύτερο ἐρμηνευτικὸ ὑπόμνημα ἀποτελεῖ ἡ ἴδια ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, διότι περιγράφει τίς περίλαμπρες νίκες τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ βασιλιᾷ μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σ' Αὐτόν ἀναφέρεται ὁ ψαλμωδὸς Δαβίδ, ὅπως καὶ δύο αἰῶνες μετὰ ὁ προφήτης Ἡσαΐας· «καὶ ἐξελεύσεται ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί» (11,1).

Ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ἐρμηνεύοντας τὸν ψαλμό βλέπει στὴν *ράβδον δυνάμεως* τὸν σταυρό τοῦ Κυρίου. Μὲ τὸν σταυρό του ὁ Κύριος συνέτριψε τὸν διάβολο, νίκησε τὸν θάνατο καὶ κυριάρχησε στό βασίλειο τοῦ ἄδη. Ὁ σταυρός, στὴν συνέχεια, ἔγινε καὶ γιὰ τοὺς ἀποστόλους τό ραβδί καὶ τό ὄπλο τους, τό νικηφόρο ἄρμα μάχης στὴν ἐκστρατεία τους γιὰ τὴν ἐξάπλωση τοῦ εὐαγγελίου. Μὲ τὴν δική του δύναμη κατέκτησαν ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ ὁποῖος μέχρι σήμερα πορεύεται «μὲ τό σταυρό στό χέρι», ἄς

τόν περιγεῖται ὁ κόσμος, αὐτὸς διαχειρίζεται τὴν ἐξουσιαστικὴ καὶ κυριαρχικὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Ὅπως μὲ τὴν ἔσχατη ἀδυναμία τοῦ σταυροῦ κέρδισε ὁ Χριστὸς τίς πιὸ λαμπρές νίκες, ὅπως μὲ τὰ αἵματα τῶν μαρτύρων, τὰ δάκρυα τῶν ἀσκητῶν, τὸν ἰδρώτα τοῦ κόπου καὶ τῆς ἀγωνίας τῶν πατέρων πορεύθηκε νικηφόρα ἡ Ἐκκλησία, σημειώνοντας στὴν ζωὴ τῆς τὸν σταυρό τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καὶ ὁ κάθε πιστός, ὅταν ὑπομένει μὲ καρτερία καὶ γλυκύτητα τὸν σταυρό τῆς δοκιμασίας ἢ τοῦ διωγμοῦ, τοῦ πόνου ἢ τῆς συκοφαντίας, τῆς φτώχειας ἢ τῆς ἀδικίας, καταγγέλλει μὲ τὸν πιὸ θριαμβευτικὸ τρόπο τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ πραγματοποιημένη στὸν κόσμο.

Στὸν τρίτο στίχο τοῦ ψαλμοῦ ἀποκαλύπτεται ὅτι τὴν ἐξουσία του ὁ Μεσσίας τὴν ἔχει προαιώνια· *μετὰ σοῦ ἢ ἀρχή*. Δέν εἶναι δοτὴ ἐξουσία, σὰν τὴν ἐξουσία τῆς υἱοθεσίας πού ἔδωσε ὁ Θεός σέ μᾶς (βλ. Ἰω 1,12). Δέν εἶναι σὰν τὴν δύναμη τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἀποστόλων. Αὐτοὶ ἐνεργοῦσαν μὲ τὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ὁ Μεσσίας εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός (βλ. Ἰω 1,1 Φι 2,6). Ἡ ἐξουσία του φάνηκε κατὰ τὴν πρώτη του παρουσία ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ θά φανερωθεῖ σέ ὅλο της τό μεγαλεῖο κατὰ τὴν Δευτέρα του Παρουσία, ὅταν συντριβοῦν ὁλοκληρωτικὰ οἱ ἐχθροὶ του καὶ δοξασθοῦν οἱ δικοὶ του. Σ' αὐτὴ τὴν ὥρα ἀναφέρεται ἡ φράση *ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἀγίων σου*.

Ἡ δύναμη καὶ ἐξουσία τοῦ Μεσσία

εἶναι μοναδική καί προαιώνια, διότι εἶναι ὁμοούσιος μέ τόν Θεό Πατέρα. Αυτό σημαίνει ἡ φράση *ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε*. Ὁ Θεός ἀσφαλῶς δέν ἔχει γαστέρα. Πρόκειται γιά μία ἀνθρωποπαθῆ ἔκφραση, ἀπό αὐτές πού συχνά χρησιμοποιεῖ ἡ ἁγία Γραφή γιά τόν Θεό, προκειμένου νά μᾶς ἐξηγήσει κάποιες μεγάλες ἀλήθειες. Τό συγκεκριμένο χωρίο τονίζει ὅτι: α) ὁ Μεσσίας δέν εἶναι κάποιο δημιούργημα ἀλλά ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, γι' αὐτό ὁ Θεός λέγει *ἐγέννησά σε* (πρβλ. Ψα 2,7). β) ἔχει ἀκριβῶς τήν ἴδια φύση καί οὐσία μέ τόν Θεό Πατέρα, καί αὐτό ὑπογραμμίζεται μέ τό *ἐκ γαστρὸς* (πρβλ. Ἰω 1,18). γ) εἶναι ἀναρχος, συνάναρχος μέ τόν Θεό Πατέρα, διότι ἡ γέννησή του τοποθετεῖται χρονικά *πρὸ ἑωσφόρου*, δηλαδή πρὶν τήν δημιουργία τῶν ἀγγέλων, ἄρα πρὶν τήν δημιουργία τοῦ κόσμου καί τήν δημιουργία τοῦ χρόνου· εἶναι ἀίδιος, δίχως ἀρχή. Προβάλλει ἔτσι στόν ψαλμό ἡ μεγάλη ἀλήθεια ὅτι ὁ Μεσσίας εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁμοούσιος καί συνάναρχος μέ τόν Θεό Πατέρα.

† Στ. Ν. Σάκκος

Δ' Μυσταγωγική Κατήχηση στή Θεία Μετάληψη

Στή Θεία Λειτουργία ἀναφέρεται μέ τήν τέταρτη καί πέμπτη Μυσταγωγική του Κατήχηση ὁ ἅγιος Κύριλλος. Ἡ τέταρτη Κατήχηση εἰδικότερα πραγματεύεται τήν καρδιά τῆς Θείας Λειτουργίας, δηλαδή τό μυστήριο τῆς Θείας Κοινωνίας.

ὁ ἅγιος
ΚΥΡΙΛΛΟΣ
ἁγιογράφος

Παραθέτοντας ὁ Ἅγιος τά σχετικά χωρία «*λάβετε φάγετε· τοῦτό μού ἐστὶ τὸ σῶμα...*» (Α' Κο 11,24) καί «*πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες τοῦτο γάρ ἐστὶ τὸ αἷμά μου*» (Μθ 26,27), ὑπογραμμίζει ὅτι καί μόνο αὐτά εἶναι ἀρκετά γιά νά μᾶς βεβαιώσουν ὅτι ὁ πιστός, ὅταν προσέρχεται στό μυστήριο τῆς Θείας Κοινωνίας, γίνεται *σύσσωμος καί σύναιμος* τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διότι ποιός *τολμᾷ*,

ἀναρωτιέται ὁ ἅγιος Κύριλλος, νά ἀμφισβητήσῃ τὰ ἴδια τὰ λόγια τοῦ Κυρίου; Εἶναι δυνατό νά ἀμφιβάλλει κανεὶς ἂν αὐτό εἶναι ἢ δέν εἶναι τό Αἷμα τοῦ Κυρίου ὅταν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος τό ἐπιβεβαίωσῃ; Μή νομίσεις, λοιπόν, προτρέπει ὁ ἅγιος Κύριλλος ὅτι μεταλαμβάνεις ψωμί καί κρασί ἐπειδὴ αὐτό σέ πληροφοροῦν οἱ αἰσθήσεις σου. Μὴν ἐπιτρέψεις τὴ γεύση καί τὴν ὄψη τῶν θείων Δώρων νά σέ πείσουν ὅτι πρόκειται γιὰ ψωμί καί κρασί. Ἐμπιστεύσου μᾶλλον τὴν αἴσθηση τῆς πίστεως καί ἔχοντας ὡς ἀποδεικτικό στοιχεῖο τὸν ἴδιο τὸν λόγο τοῦ Κυρίου, πίστεψε βαθιά ὅτι μεταλαμβάνεις τό ἴδιο τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Σωτήρα Χριστοῦ.

Εἶναι, λοιπόν, φανερό, ἐξηγεῖ ὁ ἅγιος Κατήχητής, ὅτι ὁ πιστός κοινωνώντας τό θεϊκό Σῶμα καί Αἷμα γίνεται *Χριστοφόρος*, καθὼς στό θνητό του σῶμα κυκλοφορεῖ τό ἴδιο τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου.

Προτυπώσεις τοῦ θείου αὐτοῦ Ἄρτου ὑπῆρξαν πολλές στήν Παλαιά Διαθήκη, διαπιστώνει ὁ ἅγιος πατέρας. Οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, γιὰ παράδειγμα ἦταν μέν κατάλληλοι γιὰ τὴν τροφή τοῦ σώματος, ἀντικαθίστανται ὁμῶς στήν Καινὴ Διαθήκη ἀπὸ τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πού ἀγιάζουν τό σῶμα καί τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὴ τὴν ἀγιαστικὴ δύναμη τοῦ μυστηρίου ἐξηγεῖ ὁ προφήτης Δαβίδ, κατὰ τὸν ἅγιο Κύριλλο, ὅταν στοὺς ψαλμούς κάνει λόγο γιὰ τό πνευματικό, νοητό, σωτήριο τραπέζι πού ἐτοιμάζει ὁ Θεός ἐνώπιον ἐκείνων, ἀνθρώπων καί δαιμόνων,

πού θλίβουν τὸν προφήτη, καί κατὰ προέκταση κάθε ἀνθρώπο (βλ. Ψα 22).

Ἐπιπλέον, τό *ποτήριον* ἀπὸ τό ὁποῖο μεθᾶ ὁ ψαλμωδὸς δέν εἶναι παρὰ τό Ποτήριον πού ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας κράτησε στὰ χέρια του ἐκεῖνο τό βράδυ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, τό βράδυ πού παρέδωσε τό μυστήριον τῆς Ζωῆς στοὺς ἁγίους τοῦ ἀποστόλου.

Ἐπίσης, ὁ Σολομών στό βιβλίο τοῦ Ἐκκλησιαστή προσκαλεῖ μέ τὴ *σωτήρια* καί *μακαροποιὸ* κλήση τὸν πιστό· «ἔλα, φάε καί πιές ἀπὸ τὸν ἄρτο καί τὸν οἶνο μέ εὐφροσύνη». Τί ἄλλο θά μπορούσε νά προτυπώνεται στό χωρίο αὐτό τῆς Γραφῆς παρά ἡ πρόσκληση γιὰ τὴ μετοχὴ τῶν πιστῶν στό μυστήριον τῆς Ζωῆς;

Ἀνακεφαλαιώνοντας ὁ ἅγιος Κατήχητής ἀπευθύνεται σὸν νεοφώτιστο χριστιανό προτρέποντάς τον νά κρατήσῃ καθαρό τὸν λευκὸ χιτῶνα τοῦ Βαπτίσματος, τὸν χιτῶνα τῆς *εὐφροσύνης*, τὸν χιτῶνα τοῦ *σωτηρίου*, κατὰ τὸν προφήτη Ἡσαΐα, καί νά διατηρήσῃ ἄσπιλη τὴ σφραγίδα τοῦ ἁγίου Πνεύματος πού ἔλαβε κατὰ τό μυστήριον τοῦ Χρίσματος. Ἔτσι, λευκοντυμένος νά γεύεται μέ πίστη τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου, ὀδηγούμενος «ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ» μέ ἴλαρό πρόσωπο καί καθαρὴ συνείδηση πλησιέστερα σὸν Κύριο τῆς δόξης.

Δέσποινα Καλογεράκη
Δρ. Θεολογίας

Συγχαρητήρια στους Κρητικούς!

Ἐπιτέλους βάσει τοῦ Συντάγματος, τῆς κειμένης νομοθεσίας καί διεθνῶν ἀποφάσεων θριάμβευσε ἡ δικαιοσύνη καί ἀποδόθηκε στό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν ἡ δέουσα ἀξία.

Μετά τήν προσφυγή ἐννιά θεολόγων ἀπό τήν Κρήτη στή δικαιοσύνη κατά τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καί κατά τοῦ Προϊσταμένου Δευτεροβάθμιας Ἐκ/σης Χανίων γιά τίς αὐθαιρέσιες σχετικά μέ τίς ἀπαλλαγές ἀπό τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, τό Διοικητικό Ἐφετεῖο Χανίων ἀποφάσισε: Ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν εἶναι ὑποχρεωτική, καθώς καί ἡ παρακολούθηση ἀπό τοὺς μαθητές οἱ ὅποιοι ἀνήκουν στήν «κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθόδοξον Χριστιανικήν Ἐκκλησίαν», γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς θρησκευτικῆς τους συνείδησης (σ. 7-14). Δέν νοεῖται ἀπαλλαγή ἀπό τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν γιά μαθητή Χριστιανό Ὁρθόδοξο γιά «λόγους θρη-

σκευτικῆς συνείδησης» (σ. 26).

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ ἀπόφαση εἶναι δεσμευτική γιά τό Ὑπουργεῖο Παιδείας καί δέν μπορεῖ νά προσβληθεῖ στό ΣτΕ, καθώς ἐκδικάστηκε ἀπό τό Διοικητικό Ἐφετεῖο Χανίων, κατ' ἐφαρμογή τῆς ἀπόφασης γιά ἀποσυμφόρηση τοῦ ΣτΕ. Ἡ συγκεκριμένη δίκη θεωρεῖται μία ἀπό τίς σημαντικότερες πού διεξήχθησαν σέ ζητήματα Παιδείας, δεδομένης τῆς νομολογίας (ἐλληνικῆς καί εὐρωπαϊκῆς) πού ἀξιοποιήθηκε ἀλλά καί τῆς ὑψηλῆς ποιότητας καί ἐπιστημονικῆς κατάρτισης σύνθεσης τοῦ δικαστηρίου («Χανιώτικα Νέα»).

Ὁ χριστιανισμός ἐν διωγμῷ

Σύμφωνα μέ τήν ἔκθεση «CIVITAS» ὁ Χριστιανισμός κινδυνεύει νά «ἐξαλειφθεῖ» ἀπό τόν «βιβλικό χῶρο» τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, λόγω τῶν διωγμῶν κατά τῶν χριστιανῶν. Ἡ ἔρευνα ἐπισημαίνει πῶς οἱ χριστιανοί διώκονται παγκοσμίως περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη θρη-

σκευτική ομάδα. Προσθέτει ότι οι πολιτικοί «έθελοτυφλούν» όσον αφορά στην έκταση της βίας κατά των χριστιανών στην Αφρική, Ασία και Μέση Ανατολή. Ή έκθεση υπογραμμίζει πώς ή σημαντικότερη απειλή κατά των χριστιανών παγκοσμίως είναι ό μαχητικός Ισλαμισμός. Ή μεταστροφή μουσουλμάνου στον Χριστιανισμό επισύρει ακόμη και την ποινή του θανάτου.

Παρά την πρόοδο σέ θέματα σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ή χριστιανοφοβία και ή μυωπάζουσα προοπτική των πολιτικών μας συντελούν, ώστε νά ξαναζούμε ήμέρες διωγμών ανά τον κόσμο. Αλλά «σκληρόν πρὸς κέντρα λακτίζειν». «Θαρσείτω τοίνυν, θαρσείτω λαὸς τοῦ Θεοῦ· καὶ γὰρ αὐτὸς πολεμήσει τοὺς ἐχθρούς, ὡς παντοδύναμος». Κύριος τῆς ἱστορίας εἶναι «τό ἐσφαγμένον ἀρνίον», τό ὁποῖο «ἐξηγήθη νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ».

Φόνοι στά σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς

Συχνά συγκλονίζεται ή παγκόσμια κοινή γνώμη, καθώς πληροφορεῖται γιά φονικά σέ σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς, ὅπως συνέβη καὶ πρόσφατα στό Νιούταουν τοῦ Κονέκτικατ τῶν Η.Π.Α. μέ θύματα εἴκοσι παιδιά καὶ ἔξι γυναῖκες κατά τή σφαγή στό Δημοτικό Σχολεῖο «Σάντι Χούκ». Σύμφωνα μέ τήν ἄποψη πολλῶν ή μεγάλη χώρα- Βαβυλώνα μέ τά τερατώδη σχολικά συγκροτήματα δοκιμάζεται ἀπό τέτοια ἀγριότητα, ἐπειδή ἔβγαλε τόν Θεό ἀπό τήν ζωή της, ξέχασε τίς δέκα ἐντολές, κατέβασε τοὺς Ἑσταυρωμένους ἀπό τά σχολεῖα καὶ τά δικαστήρια καὶ τώρα δρέπει τοὺς καρπούς.

Ἡρώιδες δασκάλες

Στό τελευταῖο μακελλεῖό, στό Νιούταουν, δύο γυναῖκες βρῆκαν τό κουρά-

γιο καὶ τή δύναμη νά σώσουν 38 παιδιά, ἀσφαλίζοντάς τα στή ντουλάπα! Ἡ μία ἀπό αὐτές τίς ἡρώιδες εἶναι ή ἑλληνικῆς καταγωγῆς Yvonne Cech, ή ὁποία ἔσωσε 18 παιδιά τῆς Δ' τάξης. «Γνωρίζω τήν Ἰβὸν γιά ἀρκετά χρόνια. Εἶναι ἕνας γενναῖος ἄνθρωπος καὶ μία καλή χριστιανή», τόνισε ὁ π. Πέτρος Καρλοῦτσος, ἱερατικῶς προϊστάμενος τοῦ ἑλληνορθόδοξου ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στό Ντάνμπερι. Τό ἴδιο ἔκανε καὶ ή καθηγήτρια Μέριροουζ Κρίστοπικ, ή ὁποία ἔκρυψε ἄλλα 20 παιδιά σέ μία ντουλάπα. Γιά νά τά κρατήσει μάλιστα ἡσυχά, τοὺς ἔλεγε προσευχές καὶ τά διαβεβαίωνε ὅτι τά ἀγαπάει πολύ.

«Ἀγχογόνο» τό κάπνισμα

Μέχρι τώρα κυκλοφοροῦσε ὁ μύθος ὅτι τό κάπνισμα λειτουργεῖ ὡς ἀγχολυτικό. Νέα ἐπιστημονική μελέτη ἀπέδειξε ἀκριβῶς τό ἀντίστροφο. «Τό κάπνισμα εἶναι πιθανότατα ἀγχογόνο», δήλωσαν βρετανοὶ ἐρευνητές τῶν Πανεπιστημίων τῆς Ὁξφόρδης, τοῦ Cambridge καὶ τοῦ King's College σέ έκθεση πού δημοσιεύτηκε στό ἐπιστημονικό περιοδικό British Journal of Psychiatry.

«Οἱ καπνιστές ὑποχρεοῦνται νά τό γνωρίζουν αὐτό καὶ νά κατανοήσουν ὅτι ή ἐμπειρία πού βιώνουν εἶναι παραπλανητική... Ἡ διακοπή τοῦ καπνίσματος εἶναι πολύ πιθανόν νά μειώνει τό ἄγχος. Ἡ θετική αὐτή ἐπίδραση εἶναι μεγαλύτερη σέ ὅσους πάσχουν ἀπό ὁποιαδήποτε ψυχική διαταραχή, οἱ ὁποῖοι καπνίζουν, ὥστε νά ἀνταπεξέλθουν στά αὐξημένα ἐπίπεδα ἄγχους πού βιώνουν», συμπέραναν οἱ ἐρευνητές. Ὡστόσο, μία ἀποτυχημένη ἀπόπειρα διακοπῆς τοῦ καπνίσματος ἐνδέχεται, σύμφωνα μέ τοὺς ἐρευνητές, νά αὐξήσει - ἔστω καὶ σέ μέτριο βαθμό- τά ἐπίπεδα ἄγχους τοῦ καπνιστῆ.

Ἡ ἀργία τῆς Κυριακῆς

Ἀνάμεσα στά ἄλλα μέτρα γιά τήν ἀποχριστιανοποίηση τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας συγκαταλέγεται καί ἡ κατάργηση τῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς. Ἡ ἀνίερη αὐτή «ἐπιχείρηση», ἔστω κι ἂν θέλει νά καλύπτεται πίσω ἀπό τό πρόσχημα τῆς τόνωσης τῆς ἀγορᾶς, στήν οὐσία στοχεύει στήν ἀποϊεροποίηση τῆς Κυριακῆς ὡς χριστιανικῆς ἀργίας. Ταυτόχρονα πλήττει τόν θεσμό τῆς οἰκογένειας, καθὼς τῆς στερεῖ τήν εὐκαιρία τῆς ἀπερίσπαστης συνάντησης τῶν μελῶν της. Πρόκειται δηλαδή γιά μία μορφή ιδεολογικοῦ διωγμοῦ εἰς βάρος τῶν Χριστιανῶν.

Τά συνδικάτα τῶν ἐργαζομένων, μετὰ ἀπό προβληματισμό καί συζητήσεις, ἀποφάσισαν νά συμμαχήσουν μέ τήν Ἐκκλησία στόν ἀγώνα γιά τή διατήρηση τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς.

Τί ἔπαθε ὅμως ἡ ἐποχή μας καί θεσπίζει «ἀντικοινωνικά ὠράρια» μεταθέ-

τοντας ὅρια καί ὅρους πού ὁ Θεός ὅρισε; Εἶναι γνωστό ὅτι ἡ τέταρτη ἐντολή τοῦ Δεκαλόγου ἀναφέρει ρητά ὅτι ἔξι μέρες πρέπει νά ἐργάζεται ὁ ἄνθρωπος καί τήν «ἐβδόμην» νά τήν ἀφιερώνει στόν Δημιουργό του, λατρεύοντάς Τον καί ἀναπαυόμενος, ὅπως ἀκριβῶς ἔπραξε καί Ἐκεῖνος· «διὰ τοῦτο εὐλόγησε Κύριος τήν ἡμέραν τήν ἐβδόμην καί ἡγίασεν αὐτήν» (᾿Εξ 20,11). Ὁ καλός Θεός, πού ὅλα τά ρύθμισε «καλά λίαν», ἔδωσε μαζί τήν ἐντολή τῆς ἐργασίας καί τῆς ἀργίας ἀξεχώριστα.

Στήν Ἐκκλησία τήν ὁποία ἴδρυσε ὁ Κύριός μας, τό Σάββατο τῶν ἰουδαίων ἀντικαταστάθηκε ἀπό τήν ἡμέρα πού φέρει τό ὄνομά του, τήν Κυριακή. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς λαμπροφόρου ἐγέρσεως τοῦ Χριστοῦ μας, «ἡ μία τῶν σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία, ἐορτὴ ἐορτῶν καὶ πανήγυρις πανηγύρεων».

Στή συνέχεια ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος

μέ αὐτοκρατορικό διάταγμα ἐπέβαλε τήν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος ὡς ἡμέρα ἀργίας. Τό Διάταγμα προέβλεπε: «ὅλοι οἱ δικασταί, ὁ λαός τῆς πόλεως καί αἱ λοιπαὶ ἐργασίαι ὀφείλουν νά καταπαύουν κατὰ τὴν ἀξιοσέβαστον ἡμέραν τοῦ Ἡλίου» (C 111, 12' 2, in Corpus Juris Civilis τ. II, Codex Justinianus, Berlin 1927).

Τελικῶς ἡ ΣΤ' Οἰκουμενική Σύνοδος καθιέρωσε ὡς πλήρη ἀργία τὴν Κυριακή με σκοπὸ τὴ μετοχή τῶν Χριστιανῶν στὴ λατρευτική σύναξη στοὺς ναοὺς καὶ τὴν οἰκογενειακὴ ἀνάπαυση καὶ γαλήνη.

Ἀργότερα, στά μαῦρα χρόνια τῆς Ὀθωμανοκρατίας ὁ ἀπόστολος τοῦ σκλαβωμένου Γένους, ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, περιερχόταν τὴν ὑπαιθρο καὶ δίδασκε: «Τὴν Κυριακὴν νά σχολάζωμεν καὶ νά πηγαίνωμεν εἰς τὰς ἐκκλησίας μας νά δοξάζωμεν τὸν Θεόν μας» (Διδαχὴ Α'). Ὁ λόγος του εἶναι κατηγορηματικός: «Οὔτε νά ἐργαζώμεθα καὶ νά πραγματευώμεθα τὴν Κυριακὴν» (Διδαχὴ Δ'). Καὶ κατὰ τρόπο ἀπόλυτο συμβούλευε: «Τὶς Κυριακές... μὴτε νά πωλήσητε μὴτε νά ἀγοράσητε οὔτε χωράφι οὔτε ἀμπέλι» (Διδαχὴ Η'). Τόλμησε μάλιστα νά τὰ βάλει ὁ φωτισμένος διδάχος με τοὺς Ἑβραίους τῆς ἐποχῆς του καὶ κατάφερε νά μεταφέρει τὰ παζάρια (=τίς ἀγορές) ἀπὸ τὴν Κυριακὴ στό Σάββατο. Λαμπρὴ ἡ νίκη του, σκληρὸ ὅμως καὶ τό τίμημα. Πλήρωσε με τὴ ζωὴ του· αὐτός μόνον ἀπὸ ὅλους τοὺς νεομάρτυρες θυσιάζεται, ὄχι γιατί ἀρνήθηκε νά ἀλλαξοπιστήσῃ, ἀλλὰ γιατί ἀντιστάθηκε καὶ συγκρούσθηκε με τὰ μεγάλα οἰκονομικά συμφέροντα τῶν ἡμερῶν του, τὴν ἐβραϊκὴ κεφαλαιοκρατία.

Ἀπὸ τὴν ἱστορία ἐπίσης γνωρίζουμε ὅτι ἡ περίφημη Γαλλικὴ Ἐπανάσταση,

θέλοντας νά ἐξαλείψῃ κάθε ἔχνος Χριστιανισμοῦ στὴν Εὐρώπη, ὅρισε ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως κάθε δέκατη ἡμέρα· ἀλλὰ τό μέτρο ἀπέτυχε. Σήμερα, ἀκόμα καὶ μουσουλμανικὲς χώρες ἀργοῦν ἐπισήμως τίς Κυριακές, περιορίζοντας τὴ δικὴ τους ἀργία, μόνο στό ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς.

Βέβαια, ἐνῶ ἡ Κυριακὴ εἶναι συννεφασμένη με τὸν ἀγιασμό, τὴν ἀνάπαυση, τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐφροσύνη, ὀφείλουμε νά ὁμολογήσουμε ὅτι οἱ Νεοέλληνες μέσα στὴν ἀφροσύνη τοῦ νεοπλουτισμοῦ μας δέν τῆς ἀποδώσαμε τὴν τιμὴ ποὺ τῆς ἀνῆκε. Καταπατήσαμε τὴν ἱερότητά της, ἀφοῦ αὐτὴν τὴν ἡμέρα διαλέξαμε, γιὰ νά ἱκανοποιῶμε ὅλες τίς διασκεδάσεις· ἐν πολλοῖς ἁμαρτωλές, τὰ χόμπυ καὶ κάθε ἀναψυχὴ μας. Κι ὕστερα θέλουμε νά δοῦμε προκοπὴ!

Ἐσχάτως, οἱ σοφοί κι ἐπινοητικοί μας ἄρχοντες, ὑπακούοντας στά κελεύσματα σκοτεινῶν κέντρων καὶ παρακλίνοντας στὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, νομοθετοῦν τὴν κατάργηση τῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς· θεσπίζουν παραδόξως τὴ Δευτέρα ὡς ἀργία, γιὰ νά ἀποφευχθοῦν ἐνδεχομένως οἱ διαμαρτυρίες ἐβραϊκῶν καὶ μουσουλμανικῶν Συλλόγων.

Προφανῶς δέν ἔχουμε συνειδητοποιήσει ὅτι ὅποιος νομοθετεῖ κατὰ τῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς αὐτός στρέφεται κατὰ τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, ἀποδομεῖ τὴ νεοελληνικὴ κοινωνία, ἐκθεμελιώνει τὴν παράδοσή μας, ὑποβαθμίζει τὸν πολιτισμὸ μας, καταστρατηγεῖ τίς ἀνάγκες τῆς ψυχῆς μας. Δέν χορταίνει ἡ καρδιά μας με τὸν ἥχο τοῦ χρήματος κι οὔτε βρῖσκει ἔτσι τὴν εἰρήνη τῆς αὐτῇ βιώνεται μόνον στὴ συντροφιά με τὸν Θεό.

Ἀλλὰ κι ἂν ἀκόμη μέχρι τίς ἡμέρες μας δέν εἶχε θεσπισθεῖ ἐπίσημα ἡ ἀργία

τῆς Κυριακῆς, ἔπρεπε σήμε-
ρα, πού ἀντιμετωπίζουμε
τόσα προβλήματα, νά καθι-
ερωθεῖ, γιά νά μποροῦν οἱ
Νεοέλληνες νά προσφεύ-
γουν στό μοναδικό ἀληθινό
καί ἀξιόπιστο καταφύγιο,
στόν Χριστό καί στήν Ἐκ-
κλησία, καί νά ἀντλοῦν ἀ-
πό ἐκεῖ δύναμη καί παρη-
γοριά.

Ἕνας παλιός σοφός λό-
γος διασώζει: «Μέ δύο τρό-
πους γίνεσαι φτωχός καί
δυστυχισμένος: Ὁ ἓνας εἶ-
ναι νά κλέβεις κι ὁ ἄλλος
τήν Κυριακή νά δουλεύεις».
Ἄς μήν βαυκαλιζόμαστε
ἀνάκαμψη τῆς οἰκονομίας
δέν πρόκειται νά δοῦμε βε-
βηλώνοντας τήν Κυριακή.
Ἄς ἀκούσουμε τή φωνή
τοῦ ἁγίου Κοσμά πού μέ
τρόπο ἀσυμβίβαστο καί
ἀνυποχώρητο -εἰς πείσμα
τῶν τροϊκανῶν- παραγγέλ-
λει: «Ἐκεῖνο τὸ κέρδος ὁ-
ποῦ γίνεται τήν Κυριακὴν
εἶναι ἀφωρισμένο καὶ κα-
τηραμένο, καὶ βάνετε φω-
τιὰ καὶ κατάρα εἰς τὸ σπίτι
σας καὶ ὄχι εὐλογία... Ἐγὼ
σᾶς συμβουλεύω νά φυλά-
γετε τήν Κυριακὴν, ὡσάν
ὅπου εἶνε ἀφιερωμένη εἰς
τὸν Θεόν» (Διδαχὴ Δ').

*Εὐδοξία Αὐγουστίνου
Φιλόλογος-Θεολόγος*

ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΣ ΣΕΒΕΤΑΙ ΘΕΟΝ

Ἀπέναντι ἀπὸ τὸν Ἑσκυλίνο, δίπλα στήν
Ἀγορά, θά δοῦμε τὸν Παλατῖνο λόφο. Ἐδῶ, πί-
στευαν οἱ Ρωμαῖοι, βρισκόταν ἡ σπηλιά ὅπου ὁ
Ρωμύλος καί ὁ Ρέμος, μυθολογικοὶ ἰδρυτὲς τῆς
Ρώμης, ἀνατράφηκαν ἀπὸ μία λύκαινα. Ἐδῶ οἱ
αὐτοκράτορες εἶχαν τὰ ἀνάκτορά τους. Ἀπὸ τὸ
ὄνομα τοῦ λόφου ἄλλωστε προέκυψε καὶ ἡ λέξη
«παλάτι». Τὰ εὐρήματα ἀπὸ τίς κατὰ καιροὺς
ἀνασκαφές ἦταν τόσα πολλὰ ὥστε χτίστηκε
ἓνα εἰδικό μουσεῖο γιά νά τὰ στεγάσει. Ἀνάμεσά
τους ὑπάρχει ἓνα περίεργο ὅσο καὶ ἐνδιαφέρον
λείψανο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν διωγμῶν κατὰ
τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Σέ μία αἴθουσα βλέπουμε ἓνα κομμάτι ἐπι-
χρισμένου τοίχου. Πάνω στό ἐπίχρισμα διακρί-
νεται ἓνα σκαρίφημα. Ἀπεικονίζει μία γελοιο-

γραφία ἐσταυρωμένου μέ κεφάλι γαιῶ-
δάρου. Στά ἄριστερά του ἕνας νεαρός
ὕψώνει τό χέρι του κάνοντας, προ-
φανῶς, χειρονομία λατρείας. Ἀπό
κάτω διαβάζουμε σέ κακογραμμένα
Ἑλληνικά: ΑΛΕΞΑΜΕΝΟΣ ΣΕΒΕΤΑΙ
ΘΕΟΝ.

Πότε ἔγινε τό σκαρίφημα; Ποιοί
τό ἔκαναν; Καί ποίος ἦταν ὁ Ἀλεξάμε-
νος τῆς ἐπιγραφῆς; Δέν ὑπάρχει θετι-
κή ἀπάντηση στά ἐρωτήματα αὐ-
τά. Ἐκεῖνο ὅμως στό ὁποῖο συμφω-
νοῦν οἱ ἀρχαιολόγοι εἶναι πῶς τό σχε-
δίασμα ἀποτελεῖ μία χλευαστική ἀ-
πεικόνιση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μία
βλάβασφημη παρωδία τοῦ σταυρικοῦ
θανάτου του.

Ἀνάμεσα στίς πάμπολλες συνκο-
φαντίες σέ βάρος τῶν χριστιανῶν ἦ-
ταν καί τό ὅτι λάτρευαν κάποιον ἄ-
γνωστο θεό μέ κεφάλι γαιῶδάρου, κάτι
πού ἀναφέρει κι ὁ χριστιανός ἀπολο-
γητής Τερτυλλιανός. Μπορεῖ ὅμως ὁ
σκιτσογράφος νά μήν εἶχε ὑπ' ὄψιν
του αὐτή τήν κατηγορία καί νά ἤθελε
ἀπλῶς ἀπεικονίζοντας τόν Χριστό μ'
αὐτόν τόν τρόπο νά προσβάλει τόν
Ἀλεξάμενο καί τήν πίστη του. Ὅπως
καί νά 'χει, τό σκαρίφημα μᾶς δίνει μία
ιδέα γιά τό μίσος καί τήν προκατά-
ληψη τῶν παγανιστῶν σέ βάρος τῆς
νεαρῆς ἀκόμη Ἐκκλησίας.

Ὑπάρχουν διάφορες ἀπόψεις γιά
τό τί ἦταν τό κτήριο ὅπου βρέθηκε
τό σκαρίφημα. Ἐπρόκειτο γιά κτί-
σμα τοῦ αὐτοκράτορα Καρακάλλα,
πού μετά τόν θάνατό του ἄλλαξε
χρήση. Μερικοί λένε πῶς χρησίμευε
γιά τή στέγαση τῆς φρουρᾶς τοῦ πα-
λατιοῦ. Ἄλλοι θεωροῦν πῶς ἐδῶ λει-
τουργοῦσε σχολεῖο γιά τά παιδιά πού
βρίσκονταν στήν ὑπηρεσία ἢ στήν

ἀκολουθία τοῦ αὐτοκράτορα.

Μποροῦμε νά φέρουμε στό μυαλό
μας τή σκηνή μέ τόν Ἀλεξάμενο νά
περιστοιχίζεται ἀπό τούς συναδέλ-
φους του καί νά γίνεται στόχος τῆς
χλεύης τους. Ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς
μισσητῆς θρησκείας, πρώτης τάξεως
θύμα! Κάποιος ἀπό τήν παρέα συμ-
πληρώνει τήν εἰρωνεῖα σχεδιάζοντας
στόν τοῖχο τό βλάβασφημο σκίτσο. Οἱ
εἰδωλολάτρες ἀπολαμβάνουν τήν κο-
ροΐδια τοῦ σκιτσογράφου καυχάζον-
τας εὐχαριστημένοι. Μποροῦμε νά
φανταστοῦμε καί τόν Ἀλεξάμενο νά
ἀντιμετωπίζει τήν κατάσταση μέ
χριστιανικό πνεῦμα ὑπομονῆς. Μᾶλ-
λον σιωπηλά. Τί νά μπορέσει νά πεί
κανείς σέ μία τέτοια περίσταση καί σέ
τέτοιο περιβάλλον; Μήπως ὁ ἴδιος ὁ
Κύριος δέν εἶπε «μὴ ρίπτετε τὰ ἅγια
τοῖς κυσί;»

Ἴσως ὅλα αὐτά νά συνέβησαν σέ
ἐποχή πού οἱ διωγμοί εἶχαν καταλα-
γιάσει, ὅποτε οἱ διώκτες τοῦ Ἀλεξάμε-
νου νά ἀρκέστηκαν μονάχα στά λό-
για. Ἴσως ὅμως καί ὄχι. Καί μπορεῖ τε-
λικά ὁ Ἀλεξάμενος νά μαρτύρησε, νά
εἶναι ἕνας ἀπό τούς πάμπολλους, ἄ-
γνωστους χριστιανούς πού ἔδωσαν
τή ζωή τους γιά τήν πίστη.

*Χαράλαμπος Μουρατίδης
Παιδιάτρος*

ΕΞΩΦΥΛΛΑ

Μπροστά: Ὑπαπαντή (Λεπτομέ-
ρεια), Καθολικό Ἱ. Μ. Διονυσίου,
Ἁγ. Ὅρος

Πίσω: Ἐθνικό μνημεῖο στό Μπιζάνι

Πρότυπο πιστού ανθρώπου

Η ψυχική δύναμη, ή νόηση καί ή φλογερή πίστη είναι κατά τό πλείστον τά φυσικά στοιχεία τῆς ὀρθοδοξίας μας. Αὐτή ή βαθειά πίστη -ἐπενέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος- εἶχε ἐμπεδωθεῖ γερά στήν ψυχή τοῦ ἀείμνηστου καθηγητοῦ Στέρ-γιου Σάκκου, ὥστε ή δημιουργία τοῦ τεράστιου ἔργου του, ν' ἀποτελεῖ ἕνα ἐπίτευγμα, ἕνα θησαύρισμα γιά τή διακονία, στήριγμα καί ἐλπίδα τῆς ἑλληνικῆς παράδοσης, ἔμπνευση καί πρότυπο τῆς χριστιανικῆς νεολαίας.

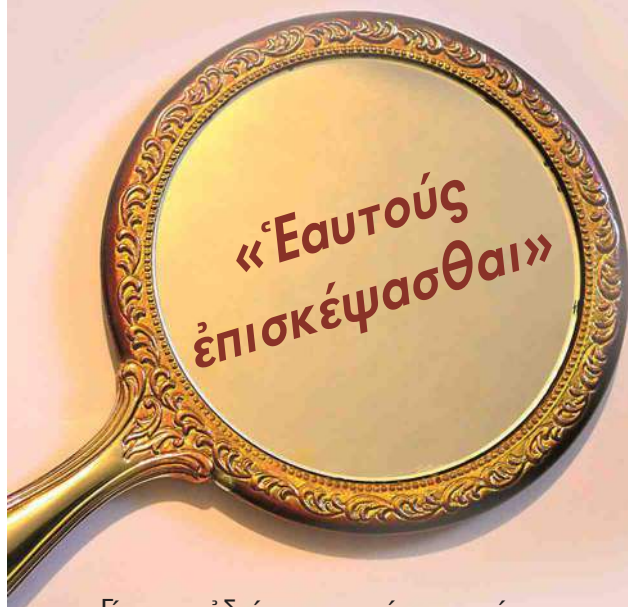
Τό θυσιαστικό του πνεῦμα λειτουργοῦσε μέσα του σάν μία ὀρμητική πλημμυρίδα φωτός, σάν γνώση, σάν ἀρχή τῶν πάντων -ἄλλωστε αὐτός εἶναι καί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ- καί σάν τήν ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου ν' ἀναζητήσει τήν ὑπερβατική δύναμη σέ κάθε του ἐνέργεια.

Μαθητής τοῦ π. Αὐγουστίνου Καντιώτη, ὁ ὁποῖος σημάδεψε μέ τή θερμότητα τοῦ λόγου του τή μετέπειτα πορεία τοῦ μαθητοῦ του κι ὁλόκληρο τόν ἐσωτερικό του κόσμο, ὥστε οἱ ρίζες τοῦ δασκάλου του νά ἱεουργοῦν καί νά καρποφοροῦν μέσα του μ' ὅλη τήν ἐνδυνάμωση καί τήν τελείωση τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ἴδιου. Εἶναι ἀλήθεια, ὅταν ή πνευματική γνώση βγαίνει μέσα ἀπό τήν πίστη γίνεται μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ καρπός, ὥστε ν' ἀποτελεῖ τό βασικότερο στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας. Αὐτῆς τῆς προσωπικότητας πού γνώρισαν καί οἱ Τρικαλινοί, ὅταν καλεσμένος ἀπό διάφορους συλλόγους καί σωματεῖα ἐρχόταν μέ χαρά νά κηρύξει καί στά Τρίκαλα τόν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἀριστος μελετητής τῆς ἁγίας Γραφῆς, ἦταν ὄντως ἕνας μαχητικός στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, ὅταν στούς λόγους του ἐνδυνάμωνε τό κοινό νά εἶναι ἔτοιμοι γιά τή μαρτυρία ὅταν βλέπουν τήν

ἀλήθεια καὶ τὴ δικαιοσύνη νά παραδίδονται. Ἐγὼ γράψει κι ἄλλες φορές γιὰ τὸν συμπατριώτη μου ἀπὸ τὰ Γρεβενά, γιατί μέ συγκινοῦσε ὁ λόγος του πού ἦταν πάντα ἀληθινός, βαθύς, τεκμηριωμένος, πειστικός, ἀφύπνιζε συνειδήσεις, ἐμπνευσμένος ἀπὸ χάρι Θεοῦ, πού ἀντιμετώπιζε τὰ καίρια προβλήματα τοῦ καιροῦ μας, ἀλλὰ πάντα μ' ἓνα αἰσιόδοξο μήνυμα πὼς ὅλα κατορθώνονται μέ τὴν προσευχή. Τὸν γνῶρισα ἀκόμη ὅταν ἦταν μαθητὴς στό Γυμνάσιο Γρεβενῶν. Ἦταν ὁ ἄριστος μαθητὴς. Ἄν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὑπῆρχαν παγκόσμιοι διαγωνισμοί, θά μᾶς ἔφερνε πολλὰ βραβεῖα στά μαθηματικά. Ὅμως τὸν κέρδισε ὁ Χριστός μέσω τοῦ π. Αὐγουστίνου Καντιώτη. Κι ἔτσι ἔκτοτε ἀκολουθώντας τὸν δρόμο τοῦ Αὐγουστίνου κι ἀφοῦ τελείωσε τίς σπουδές του στὴ θεολογικὴ σχολὴ τῆς Θεσσαλονίκης, ἔφυγε στό ἐξωτερικὸ μέ ἐξαίρετες ἐπιδόσεις καὶ βραβεῖα. Φοιτητὴς ἀκόμα ἀναλάμβανε κηρύγματα σέ διαφορὲς πόλεις. Ὅλη ἡ διαδρομὴ τῆς ζωῆς του ἦταν μέ τό Εὐαγγέλιο «ἀνά χεῖρας». Ζοῦσε σάν ἓνας ἀσκητὴς ἀφιερωμένος στὴν ὑπαρξὴ τοῦ Θεοῦ, θά ἄλεγα, στὴν ἀγκαλιά τοῦ Χριστοῦ. Πολλὰ ἀπὸ τὰ βιβλία του στολίζουν καὶ τὴ δική μου βιβλιοθήκη. Πιστεύω πὼς τό μικρὸ δικό μου ἀφιέρωμα θά τὸν βρεῖ κάτω ἀπὸ τοὺς λύχνους τοῦ ἁγίου Πνεύματος στοὺς οὐράνιους κήπους τῆς Ἑδέμ, ὅπου ἡ συνάντησή μέ τὸν δάσκαλό του, π. Αὐγουστίνου, θά εἶναι καὶ δική μας εὐλογία.

*Ρένα Παλαιολόγου
Τρίκαλα*

Γίνεται εὐδιάκριτη στοὺς καιροὺς μας ἡ ὑπέρ-προσπάθεια νά προστατευθεῖ καὶ νά ἀποκατασταθεῖ τό σῶμα καὶ οἱ λειτουργίες του ἀπὸ ὅσα ἐπικίνδυνα τό προσβάλλουν. Κι εἶναι δυσδιάκριτη ἡ δυναμικὴ εἰσβολὴ ὅλων ἐκείνων πού συρρικνώνουν τὴν ψυχὴ καὶ τὴν ἀμαυρώνουν.

«Σέ εἶδα τόσο ἡττημένο ἀπόψε...», γράφει κάπου ἓνας ἰταλὸς λογοτέχνης, σέ μιὰ ἀναφορά του στὴν ἀνθρώπινη δυσθυμία. Καὶ στίς δύο περιπτώσεις, στό σῶμα ἢ στὴν ψυχὴ, ἡ ἐπαναφορά στό «κατὰ φύσιν» συνοδεύεται ἀπὸ πόνο, χρόνο καὶ ὑπομονή. Πόσοι, ὅμως, τολμοῦν αὐτό τό ἐγχείρημα στὸν χώρο τῆς προσωπικῆς τους αὐτοσυνειδησίας;

Ἡ ὀρθόδοξη πνευματικότητα διαθέτει τό προνόμιο τῆς μοναδικότητάς στὴν ψυχολογικὴ σπουδὴ καὶ παιδαγωγία. Ἡ κοσμικὴ ψυχολογία, μέσα στίς μεθόδους της, προάγει τὴν ἀνθρώπινη αὐταρέσκεια. Ἡ ὀρθόδοξη ἐμπειρία καλεῖ σέ μιὰ ἐπίπονη διαλεκτικὴ διαδικασίᾳ κατενώπιον Θεοῦ, γιὰ νά προετοιμάσει τὸν

χώρο γιά τή λυτρωτική συνάντηση τῆς ψυχῆς μέ τόν Κύριό της. Οἱ ἐπίγειες -ἄν καί ἀναγκαῖες- ἐνασχολήσεις μας ἀπορροφοῦν τήν ἐνέργεια πού διαθέτουμε καί γίνονται ὁ ἄξονας πού γύρω του περιστρέφεται ἡ καθημερινότητά μας. Ὅμως, ἡ προσδοκία μας νά δοῦν «οἱ ὀφθαλμοί μας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ τοῦ Χριστοῦ Κυρίου» πού εἶναι «φῶς... καί δόξα...», ὅπως ὁ πρεσβύτες Συμεών, προβάλλει τήν ἀναγκαιότητα μιᾶς προετοιμασίας ἐσωτερικῆς. Κι αὐτό προϋποθέτει ἐγρήγορση· ἀφοῦ ὁ χρόνος συντμήθηκε, ὅπως λέγει ὁ προφήτης. Θά προλάβουμε;

«Οὐδὲν ἡμᾶς ὠφελήσει τῶν ἄλλων ἀπάντων ἡ ἐργασία... ἐὰν μὴ ἑαυτοὺς ἡμᾶς ἐπισκεψώμεθα», μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ ἅγιος Συμεών ὁ νέος Θεολόγος. Οὐτε ὁ καλλωπισμός τῶν σωμάτων καί ὁ στολισμός τῶν σπιτιῶν οὔτε οἱ φωτισμοί καί τὰ ἐλκυστικά συμπόσια οὔτε οἱ ψυχαγωγικές προκλήσεις καί οἱ ὅποιες ἀπολαύσεις ἐπιθυμοῦμε θά μᾶς ὠφελήσουν. Ἡ τακτική, πού τόσο πληθωρικά ἐφαρμόζεται, νά ἀπολαύσουμε σέ συμπυκνωμένη μορφή αὐτά πού ἐπιθυμοῦμε καί ὅσα νομίζουμε -ἢ φοβόμαστε- πῶς θά μᾶς λείψουν, στήν πραγματικότητα συρρικνώνει τήν πνευματική μας ζωή καί ἀλλοιώνει τήν καθόλου ζωή μας.

«Τί δὲ ἐστὶ τὸ ἑαυτοὺς ἐπισκεψασθαι;», κεντρίζει τὸ ἐνδιαφέρον μας ὁ ἴδιος Ἅγιος. «Τὸ καταμανθάνειν», ὑποδεικνύει, «τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν». Ὅσο αὐτός ὁ κόσμος -καί ἰδιαίτερα αὐτός τοῦ 21ου αἰῶνα- μέ ὅλα τὰ μέσα μᾶς προσανατολίζει στίς ἐγωκεντρικές μας προοπτικές, τὸ νά γνωρίζουμε τόν ἐ-

αὐτό μας ἀποδεικνύεται ἔργο ἀντιφαιτικό στοὺς στόχους τῆς σύγχρονης φιλοσοφίας· καί ἐπίμοχθο καί ὀδυνηρό γιά μᾶς τοὺς ἴδιους. «Ὅλος γε εἰμι τραῦμα ἐν καὶ οὐδαμοῦ περιλέλειπται ἀφορμὴ σωτηρίας», θρηνεῖ ὁ ἅγιος Συμεών σέ μιὰ ἄλλη διατύπωση αὐτοῦ πού καί ἀπὸ τόν ἅγιο Ἐφραίμ τόν Σῦρο ὁμολογεῖται. Ὅμως, τὸ «ἑαυτοὺς ἐπισκέψασθαι» γιά νά γίνει πραγματικότητα σπνρίζεται στήν ἐγγύηση τῆς ἐπίσκεψης τοῦ Κυρίου στή γῆ μας· προϋπόθεση ἀπαραίτητη γιά τήν ἀνανέωση πού ἐπιχειροῦμε στή δοκιμασία τῆς πίστεως μας. Τὸ γεγονός τῆς περισυλλογῆς καί ἡ συνδιαλλαγή τοῦ ἑαυτοῦ μας, μόνον ὅταν γίνεται ἐν Χριστῷ μέ τόν λόγο τόν εὐαγγελικό καί τὸ βίωμα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶναι δυνατόν νά καρποφορήσει τή νήψη. Ἡ συγκλονιστική ἐμπειρία νά δεῖ κάποιος τόν ἑαυτό του σέ καθρέπτη, μ' ὅλες τίς ἀτέλειες, τὰ τραύματα καί τή γύμνια του, ἀπαιτεῖ προσοχή καί ἐνίσχυση πνευματική, πού μόνον μέσα στόν χώρο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καθίσταται δυνατόν νά ἐπιτευχθεῖ. Τότε, τὸ ἀποφασιστικό «ἀπεταξάμην», πού ἀμαυρώθηκε, ἐπαναπροσδιορίζεται· καί τὸ «συντάσσομαι» γίνεται σύνθημα ἀποφασιστικό τῆς πορείας μας ἐν Χριστῷ.

Τότε, ὁ χριστιανός, βεβαιώνει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «ὕπὲρ ἑαυτὸν γενόμενος, τῷ Θεῷ συγγίνε-ται». Αὐτό δὲν εἶναι τάχα τὸ αἶτημα τὸ κρίσιμο τῶν καιρῶν μας, κι ἀκόμα πιά πολύ, τῆς ζωῆς μας;

Κύριλλος

Πρώτα τό πιό σπουδαῖο!

Παραπονεῖστε, ἀλίμονο, γιά τὰ ἴδια σας τὰ παιδιά! Ἐκτός ἀπό τό σχολεῖο τους, πληρώνετε ἰδιαίτερους δασκάλους γιά νά τὰ διδάξουν νά παίζουν πιάνο καί νά μιλοῦν Γαλλικά. Καί τώρα σᾶς ἔχουν πάρει τό κεφάλι μέ τό πιάνο. Καί ὅταν μεταξύ τους μιλοῦν τὰ Γαλλικά, κοροϊδεύουν. Νιώθετε ὅτι συζητοῦν ἄσχημα γιά τό πρόσωπό σας.

Κάποιο Σάββατο θελήσατε νά πᾶτε στό κοιμητήριό γιά νά κάνετε τρισάγιο στόν μεγαλύτερο γιό σας πού σκοτώθηκε στόν πόλεμο. Τό ἀνακοινώσατε στά παιδιά σας, μά ἐκεῖνα δέν ἀκολούθησαν στό τρισάγιό σας ἀλλά ἀπό τό κρεβάτι κάθισαν στό πιάνο καί ἄρχισαν νά παίζουν.

- Παιδιά, τούς εἶπατε, σήμερα δέν τραγουδάμε, σήμερα ἔχουμε τό μνημόσυνο τοῦ μακαρίτη τοῦ Μίρκο.

- Μά νά, ἐμεῖς τοῦ παίζουμε τό πένθιμο ἐμβατήριό! ἀπάντησαν καί γέλασαν δυνατά.

Καί ἐσεῖς πήγατε μόνη, ὅπως γράφετε, ἀπό τό ἕνα νεκροταφεῖο στό ἄλλο νεκροταφεῖο, κλαίγοντας καί θρηνώντας σέ ὅλο τόν δρόμο.

Ἄς εἶχατε φροντίσει στόν καιρό τους, νά πάρετε γιά τὰ παιδιά σας ἰδιαίτερο παιδαγωγό πού θά τὰ δίδασκε νά συμπεριφέρονται κατά τόν νόμο τοῦ Θεοῦ!

Θά εἶχατε τώρα παιδιά καί ὄχι μαῖμοῦδες καί παπαγάλους. Γιατί καί οἱ μαῖμοῦδες μαθαίνουν νά παίζουν πιάνο καί οἱ παπαγάλοι νά μιλοῦν, ἀλλά ἀγωγή κατά τόν νόμο τοῦ Θεοῦ μποροῦν νά μάθουν μόνο οἱ υἱοί καί οἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων.

Λέγεται ὅτι κάποτε μιά μητέρα, σύζυγος βογιάρου, ἦρθε στόν ἅγιο Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ καί τοῦ παραπονέθηκε ὅτι οἱ δάσκαλοι δέν μαθαίνουν καλά στά παιδιά της τή γαλλική γλῶσσα, ρωτώντας τον τί νά κάνει. Τότε ὁ ἅγιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος τῆς εἶπε: «Ἐσύ, μανούλα μου, μάθε καλύτερα τά παι-

διά σου πῶς νά προσεύχονται στόν Θεό καί ἐκεῖνα θά μάθουν ἀργότερα πιό εὐκολα τὰ Γαλλικά».

Στά παιδιά, λοιπόν, πρέπει νά διδάσκουμε πρώτα ἐκεῖνο πού εἶναι τό πιό σπουδαῖο, ἐπειδή ὅ,τι μαθαίνουμε στά νιάτα μας δύσκολα τό ξεχνᾶμε. Δευτερεύοντα πράγματα μποροῦμε νά τὰ μάθουμε καί ὕστερα, μά καί ἂν ἀκόμα ξεχαστοῦν, δέν εἶναι μεγάλη ἡ ζημία. Ἄν ὅμως δέν διδασχθοῦμε τά σημαντικότερα πράγματα ἢ τὰ διδασχθοῦμε ἐλλιπῶς ἢ τὰ μάθουμε καί ὕστερα τὰ ξεχάσουμε, τότε οἱ ἥχοι τοῦ πᾶντος πνίγουν τήν προσευχή καί ἡ γαλλική προφορά χρησιμοποιεῖται γιά νά κοροϊδέψουμε τούς γονεῖς!

Ὁ ἀγαθός Θεός ἄς εἶναι βοηθός σας. Τώρα εἶναι δύσκολο νά σᾶς δώσω συμβουλή. Ὅταν ἡ καρδιά θολώσει, εἶναι δυσκολότερο νά τήν καθαρίσεις ἀκόμη καί ἀπό τόν πιό θολωμένο χείμαρρο. Ὑπομείνετε καί προσεύχεσθε στόν Θεό γιά τὰ παιδιά σας. Μέ τήν ὑπομονή λίγο-λίγο ἴσως καταφέρετε νά τὰ φέρετε σέ ντροπή καί μέ τήν προσευχή θά ζητήσετε τή βοήθεια τοῦ Παντοδυνάμου νά καθαριστεῖ ἡ καρδιά τῶν παιδιῶν σας. Μά πρὶν ἀπ' ὅλα, νά μετανοήσετε ἐνώπιόν Του, ἐπειδή πρωτίστως στά παιδιά σας δέν μάθατε τόν νόμο Του.

«Ἄκουε, οὐρανέ, καί ἐνωτίζου γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν· υἱοὺς ἐγέννησα καί ὕψωσα, αὐτοὶ δὲ με ἠθέτησαν» (Ἠσ. 1,2).

Ἀγίου Νικολάου Ἀρχίδος

Αυθεντικό πορτρέτο μιᾶς μάνας

Ήταν μεσημέρι, γύρω στις 3.00, στις 11 Μαρτίου τό 2011, όταν ἡ γῆ ἄρχισε νά τρέμει κάτω ἀπό τά πόδια της. Ὁ σεισμός δέν ἦταν ἄγνωστος στή νησιωτική πατρίδα της. Στά δυτικά τοῦ Εἰρηνικοῦ ζοῦσαν μαζί του αἰῶνες τώρα. Μά αὐτή τή φορά ἔνωσε μιὰ κοσμοχαλασιὰ γύρω της, μιὰ βοή ἀγριεμένου θεριοῦ. Τά πάντα γύρω της ἄρχισαν νά γκρεμίζονται καί νά τήν καταπλακώνουν. Ἐσφίξε τό βρέφος της πού μετροῦσε λίγους μῆνες ζωῆς στή ξεστή μητρική ἀγκαλιά.

Ὁ σεισμός, πού χόρευε τή γῆ ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα λεπτά, καί οἱ τοῖχοι πού σχίζονταν καί ἔπεφταν σάν χάρτινες κατασκευές τήν ἀνάγκασαν νά γονατίσει ἐπὶ τόπου. Προσπάθησε νά δημιουργήσει μέ τό σῶμα καί τά χέρια της ἕνα τεῖχος ἀπό ὅλες τίς πλευρές γιά νά προστατέψει τό βρέφος ἀπό τά γκρεμίσματα. Ἐνα ἀβάσταχτο βάρος τήν πίεξε καί προσπαθοῦσε νά τό συγκρατήσει μέ τήν πλάτη της... Τά δάχτυλά της κινήθηκαν νευρικά· κάτι πρόλαβε νά ἀγγίξει καθώς τό σκοτάδι γύρω της γινόταν ὅλο καί πιό πυκνό, τά δάκρυα τῆς θόλωναν τά μάτια κι ἡ σκόνη τῆς ἔφερνε δύσπνοια. Στά τελευταῖα δευτερόλεπτα ψαχούλεψε στήν κουβερτούλα τοῦ μωροῦ...

Μετά ἀπό λίγες ὥρες οἱ διασῶστες ἐντόπισαν τό πτώμα μιᾶς νεαρῆς γυναί-

κας μέσα στά χαλάσματα. Ἡ στάση τοῦ σώματός της θύμιζε κατά πολύ τή στάση πού παίρνει ὁ πιστός γονατίζοντας γιά νά λατρεύει καί νά προσευχηθεῖ στόν θεό του. Τά συντρίμια τοῦ σπιτιοῦ εἶχαν καταπλακώσει τήν πλάτη καί τό κεφάλι της.

Ὁ ἀρχηγός τῆς ομάδας διάσωσης ἀποφασίζει νά βάλει τό χέρι του μέσα ἀπό ἕνα στενό ἄνοιγμα στόν τοῖχο γιά νά φτάσει τό σῶμα τῆς ἄτυχης γυναίκας. Εἶχε ἀκόμη μέσα του τήν ἐλπίδα ὅτι θά μποροῦσε νά εἶναι ζωντανή. Ὡστόσο, τόσο τό κρύο δέρμα ὅσο καί ἡ ἀκαμψία τοῦ σώματος μαρτυροῦσαν πῶς εἶχε σίγουρα πεθάνει. Ἄφησαν αὐτό τό σπῖτι καί κατευθύνθηκαν στά ὑπόλοιπα.

Κάποιοι ἀνεξήγητοι ὅμως λόγοι παρακινοῦσαν τόν ἀρχηγό τῆς ομάδας νά ἐπιστρέψει στό κατεστραμμένο σπῖτι τῆς νεαρῆς γυναίκας. Ἔτσι κι ἔγινε. Πλησίασε, γονάτισε καί ἔβαλε ξανά τό χέρι του ἀνάμεσα στό ἄνοιγμα πού εἶχε ἐντοπίσει πρῖν, ἀναζητώντας ἕνα μικρό κενό κάτω ἀπό τό νεκρό σῶμα.

Ξαφνικά, ἄρχισε νά φωνάζει μέ ἐνθουσιασμό! «Εἶναι ἕνα παιδί! Ὑπάρχει ἕνα παιδί!». Ὅλη ἡ ομάδα συγκεντρώθηκε γύρω του καί προσεκτικά ἀφαίρεσε τοὺς σωρούς τῶν γκρεμισμένων τοίχων γύρω ἀπό τήν ἄτυχη γυναίκα.

Πράγματι, μπροστά τους πλέον υπήρχε ένα τριών μηνών άγοράκι, τυλιγμένο σε μία κουβέρτα κάτω από το νεκρό σώμα της μητέρας του. Η νεαρή μάνα είχε πραγματοποιήσει μία υπεράνθρωπη θυσία για τη διάσωση του γιου της και τά κατάφερε. Τό μικρό άγοράκι κοιμόταν ακόμα ήρεμο και γαλήνιο, ενώ ο επικεφαλής της ομάδας διάσωσης τό πήρε στά χέρια του και τό απομάκρυνε από τά χαλάσματα.

Ο γιατρός κατέφθασε γρήγορα για νά εξετάσει τό μικρό άγόρι. Όταν άνοιξε τήν κουβέρτα, βρήκε ένα κινητό τηλέφωνο. Ένα μήνυμα κειμένου στην οθόνη έγραφε: «**Εάν καταφέρεις νά έπιζήσεις, νά θυμάσαι μόνο ότι σ' αγαπώ**».

Θά μπορούσε νά είναι μία παραβολική ιστορία, ένα παραμύθι. Κι όμως είναι μία πραγματικότητα. Ένα άληθινό γεγονός από κείνα πού θυμίζουν στόν έγωκεντρικό κόσμο μας τό ξεχασμένο μονοπάτι της αὐτοθυσίας.

Η φωτογραφία πού έκανε τόν γύρο του κόσμου μέσω διαδικτύου ήταν ένα αὐθεντικό πορτρέτο μέ θέμα «Η μάνα».

.....

Τό βρέφος επέζησε τελικά, ενώ ο άπολογισμός εκείνου του φοβερού σεισμού στην Ιαπωνία ήταν 20.000 νεκροί!

Κρής

«Τίμα τόν πατέρα σου καί τή μητέρα σου...»

Πολλές φορές ως τώρα δίδαξε τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν στήν Α΄ Γυμνασίου. Μετρά τά δάχτυλα τῶν δυό χεριῶν της δυό φορές, καί πάλι λίγα τά βρίσκει... Τόσα πολλά χρόνια έχει στήν έκπαίδευση... Καί πάντα τά παιδιά ανταποκρίνονται τόσο πρόθυμα καί φιλότιμα μέ τίς ώραιες διδακτικές ιστορίες πού μαθαίνουν: ή ζωή τῶν πρωτοπλάστων μέσα στόν Παράδεισο, ή ιστορία του Ίωσήφ, οί Ίσραηλίτες στήν Αἴγυπτο, ή Έξοδος, ο Δεκάλογος, οί Κριτές...

Μά νά! Μ' αυτό τόν Δεκάλογο, πού αἰῶνες τώρα ρυθμίζει τή ζωή καί τίς σχέσεις του ανθρώπου μέ τόν Δημιουργό του καί μέ τούς συνανθρώπους του, νιώθει φέτος ιδιαίτερη δυσκολία. Τόνισε βέβαια όλες τίς έντολές στά παιδιά κι άρχισαν εκείνα φιλότιμα νά τίς μαθαίνουν άπ' έξω μέ δικά τους λόγια. Σέ μία έντολή σταμάτησε σκεπτική. Εκείνη πού πρώτη καθορίστηκε άπ' όλες όσες μιλοῦν γιά τή στάση μας πρός τόν συνάνθρωπο. Ποιός άλλος είναι κοντινότερος γιά τόν καθένα μας άπό τούς ίδιους τούς γεννήτορές μας; «Τίμα τόν πατέρα σου καί τή μητέρα σου». Νιώθει κάποια αὐθόρμητη αντίδραση: γιά ποιόν πατέρα καί ποιά μητέρα νά μιλήσει; Πολλοί άπό τούς μαθητές της -είναι τόσο συνηθισμένο άλλωστε στήν έποχή μας- δέν ζοῦν μέ τούς γονεῖς τους. Γιά πολλούς καί διαφόρους λόγους, μέ κύριο εκείνο του διαζυγίου καί της μονογονεϊκής οικογένειας, λείπει όχι μόνον ο πατέρας, αλλά καί ή μάνα. Καί δέν είναι πιά σπάνιες οί περιπτώσεις παιδιῶν πού οί γονεῖς τους τά εγκατέλειψαν στους παππούδες.

Πώς νά παρατρέξει τήν περίπτωση της πολυαγαπημένης μαθήτριάς της, της Άλεξάνδρας; Άπό βρέφος τήν ανέλαβε ή γιαγιά...
- Ζή μαζί μου, άφ' ότου γεννήθηκε, είπε

ὅταν ἦρθε νά τή γράψει στό Γυμνάσιο.

Ἄγνωστος ὁ πατέρας, ἄφαντη ἡ μάνα τῆς μικρῆς Ἀλεξάνδρας, κι ἡ καθηγήτριά της σήμερα νά μιλά γιά τήν τιμή στούς γονεῖς. Ἄ! ὄχι, ὅπωςδὴποτε θά πρέπει καί κάτι ἄλλο νά προσθέσει, γιά νά ἀπαλύνει τό βάρος στήν ψυχή τοῦ παιδιοῦ. Κάτι σχετικό θαρρεῖ πὼς εἶχε διαβάσει στό χριστιανικό περιοδικό πού παίρνει. Ψάχνοντας σέ παλιότερα τεύχη, δέν ἀργεῖ νά βρεῖ ἓνα χαριτωμένο ἄρθρο πού μιλά γιά

κεῖνες τίς περιπτώσεις τῶν παιδιῶν πού δέν τά θώπευσαν τά μητρικά χέρια -ἀδιάφορο γιά ποιό λόγο-

μά τά χέρια μιᾶς θετῆς μάνας, μιᾶς φιλόστοργης γειτόνισσας, μιᾶς γιαγιάς ἢ θείας ἢ τοῦ ἴδιου τοῦ πατέρα. Κι ἔνιωσαν μάνα τους τή μάνα ὅλων μας τή στοργική, παρηγορήτρα μάνα τοῦ Θεοῦ, τήν Παναγία μας.

Πόση ἐκπληξη καί συγκίνηση δοκίμασε τήν

ἄλλη μέρα! Ἀφοῦ διαβάστηκε τό

παρήγορο ἄρθρο, τήν πλησίασε στό τέλος ἡ Ἀλεξάνδρα καί τῆς εἶπε μ' ἓνα γλυκό χαμόγελο, πού δέν ἄφηνε περιθώρια γιά κάποια κακή σκέψη ἢ μεμψιμοιρία:

- Κυρία, θά μπορούσατε νά μοῦ τό δώσετε νά τό ξαναδιαβάσω;

- Βέβαια, εὐχαρίστως! Λέω μάλιστα νά τό δείξεις καί στή γιαγιά.

- Αὐτό ἔχω σκοπό νά κάνω. Πάντα μοῦ ζητᾶ νά διαβάσει ὅ,τι μοῦ δίνουν καί στό Κατηχητικό Σχολεῖο.

- Μπράβο σου, Ἀλεξάνδρα μου!

- Κυρία, νά σᾶς πῶ καί κάτι ἄλλο; Στίς 2 Φεβρουαρίου δέν εἶναι ἡ γιορτή τῆς μητέρας γιά τήν Ἐκκλησία; Ἔ! λοιπόν, ἐγώ ἐκείνη τή μέρα ἔχω τά γενέθλιά μου...

Χαμογέλασε ἡ μικρή μαθήτριά, χαιρέτησε κι ἔφυγε, ἀφήνοντας τήν καθηγήτριά της στούς δικούς της προβληματισμούς.

Ἑλ. Μουρατίδου-Αἰναλίδου
Θεολόγο

Γιά τό χατίρι σου, μητέρα!

Πόσες μέρες άραγε πέρασαν από τότε πού μπήκε στό νοσοκομείο; Τής φάνηκε πώς πέρασε ένας χρόνος! Προσπάθησε νά κάνει τόν λογαριασμό ή Δήμητρα καί αὐθόρμητα χρησιμοποίησε τά δάκτυλά της.

- Τί μετράς, Δήμητρα; τή ρώτησε ή Έλενή πού μοιραζότανε μαζί της τό δωμάτιο.

- Πόσες μέρες είμαι ἐδῶ, ἀπάντησε ἐκείνη καί τήν έπιασε τό παράπονο.

- Ήρθες μιά μέρα μετά από μένα, είπε χαμογελώντας ή Έλενή, άρα έχεις μιά μέρα λιγότερη. Έγώ έχω ἐδῶ έντεκα μέρες καί σύ δέκα.

Ήμεινε γιά μιά στιγμή σιωπηλή ή Δήμητρα. Ποτέ δέν είχε σκεφθεῖ ότι ή Έλενή ήταν πίο πολλές μέρες απ' αὐτήν στό νοσοκομείο, οὔτε πάλι σκέφτηκε ότι ή ίδια έκανε ναί μέν μιά δύσκολη επέμβαση, αλλά σέ δυό-τρεις μέρες θά γυρνοῦσε στό σπίτι της. Ή Έλενή όμως; Ό όγκος στόν έγκέφαλο δέν έδινε καί πολλά περιθώρια. Καί ήξερε καλά ή Δήμητρα πώς μέχρι τώρα νοσηλεύτηκε πολλές φορές ή Έλενή.

- Καλημέρα, μανούλα!

Σάν τόν ήλιο, σάν τήν καλή χαρά μπήκε στό δωμάτιο ό Γιάννης, ό μεγάλος γιός της Έλένης.

- Άργησα λίγο γιατί περίμενα νά φτάσει πρῶτα ό Αργύρης. Δέν μπορούσα ν' αφήσω μόνα τους τά μικρά, είπε καί φίλησε τρυφερά τήν άρρωστη.

- Καλά έκανες, γιέ μου, είπε ἐκείνη. Τά παιδιά καί τά μάτια σας.

- Ό γιατρός, πού μπήκε ἐκείνη τή στιγμή μέσα, έρριξε ένα βλέμμα συμπάθειας, σχεδόν στοργικό, στόν Γιάννη.

- Πάλι ἐδῶ, νεαρέ; τόν πείραζε.

- Κάντε έσείς τή μανούλα μου καλά, κι ἐγώ σ'αυτός υποσχομαι πώς δέν θά μέ ξαναδείτε, είπε χαμογελώντας ό Γιάννης καί βγήκε από τό δωμάτιο μέχρι νά τελειώσει τήν επίσκεψη ό γιατρός.

- Γιατρέ, πόσο καιρό έχω ακόμα; ρώτησε ή Έλενή καί κοίταζε τόν γιατρό στά μάτια.

- Αὐτό είναι δουλειά τοῦ Θεοῦ, τής ἀπάντησε ἐκεῖνος καί τής έπιασε τό χέρι. Θά παλέψουμε νά τό νικήσουμε, τής είπε γιά νά τήν παρηγορήσει, μά καί στό βάθος του τό ήλπιζε.

- Έξι παιδιά έχω, γιατρέ, είπε. Ξέρω πώς ό Θεός πού τό επιτρέπει θά τ' αναλάβει μά...

Ή Δήμητρα άκουγε άφωνη. Έξι παιδιά! Δέκα μέρες μαζί κι οὔτε πού τή ρώτησε οὔτε πού νοιάστηκε. Μόνο τήν άρρώστια καί τόν πόνο της κοιτοῦσε. Ένῶ ἐκείνη, ή Έλενή, τή ρώτησε γιά όλα. Γιά τήν άρρώστια της, γιά τό σπίτι της, γιά τήν οικογένειά της. Έξι παιδιά! Κι ό άνδρας της; Ποῦ ήταν τάχα ό άνδρας της καί δέν τόν είδε ποτέ ή Δήμητρα; Έχει γούστο νά είναι καί χήρα!

Βγήκε ό γιατρός καί μπήκε ό Γιάννης. Πῆρε τό δίσκο μέ τό πρωινό κι άρχισε νά ταΐζει τή μητέρα του.

- Νά 'χεις τήν ευχή μου, γιέ μου, τοῦ είπε μόλις τής σκούπισε τά χείλη.

- Ά, ρέ μάνα! πῶς μ' άρέσει όταν μοῦ τό λές αὐτό! Είναι μεγάλο πράγμα ή ευχή

τῆς μάνας. Κι ἡ δική σου, μητέρα, εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερο.

- Πές μου τώρα γιά τά παιδιά, εἶπε ἐκεῖνη, κι ὁ Γιάννης ἄρχισε νά ἐξιστορεῖ τά κατορθώματά τους. Γέλασε ἡ Ἑλένη μά καί ἔκλαψε.

- Ἐκεῖνος δέν ἦρθε καθόλου; ρώτησε δισταχτικά ἡ Ἑλένη.

- Ὅχι, εἶπε καί τό πρόσωπό του πῆρε ἀπότομα μιά σκληράδα.

- Μήν τολμήσει καί πατήσῃ! εἶπε καί, σάν νά μετάνιωσε πού τό εἶπε μπροστά της, τήν ἀγκάλιασε στοργικά.

- Μή φοβᾶσαι, μήν ἀνησυχεῖς, τά βγάζουμε πέρα, τῆς εἶπε κι ἔβαλε τόν δίσκο στό καρότσι πού περνοῦσε ἀπ' ἔξω. Γύρισε στό δωμάτιο κίτρινος σάν τό φλουρί καί πῆγε καί κάθισε δίπλα στήν Ἑλένη.

- Τί συμβαίνει, γιέ μου; τόν ρώτησε ἐκεῖνη πού τόν εἶδε νά τρέμει.

- Ἐρχεται ὁ μπαμπάς, εἶπε, καί συγχρόνως τόν εἶδαν νά μπαίνει στό δωμάτιο. Στάθηκε γιά λίγο ἀμήχανα, κι ὕστερα τοῦ βγήκε ἓνα βραχνό «Καλημέρα».

- Περαιστικά, Ἑλένη, εἶπε ψυχρά καί κάθισε στή μοναδική καρέκλα πού ἦταν δίπλα στό κρεβάτι.

- Πιο πολύ ἦρθα γιά σένα, εἶπε κοιτώντας τόν Γιάννη.

- Γιά μένα; Ρώτησε μέ ἀπορία ἐκεῖνος. Μά ἐγώ δέν εἶμαι ἄρρωστος, ἐγώ εἶμαι μιά χαρά!

- Δέν εἶσαι ὅμως στό σχολεῖο καί ὅπως μοῦ εἶπε ὁ διευθυντής θά μείνεις ἀπό ἀπουσίες καί δέν θά μπορέσεις νά δώσεις πανελλαδικές, εἶπε δίχως νά τόν κοιτάζει.

- Σταματήσαμε κι ἐγώ κι ὁ Ἀργύρης τό σχολεῖο γιατί μᾶς εἶχε ἀνάγκη ἡ μαμά, εἶπε ὁ Γιάννης καί κοίταξε σχεδόν ἐχθρικά τόν πατέρα του στά μάτια.

Ἐκεῖνος κατέβασε τά δικά του ντροπιασμένους.

- Εἶσαι τρίτη Λυκείου, Γιάννη! Τόλμησε μόνο νά πεῖ.

- Ὅταν μᾶς ἄφησες, πῶς δέν τό σκέφτη-

κες αὐτό, πατέρα; Ἐπειδὴ ἐσύ ἐγκατέλειψες τά παιδιά σου καί τήν ἄρρωστη γυναῖκα σου, πρέπει νά τήν ἐγκαταλείψουμε κι ἐμεῖς; Ὅχι, πατέρα, τό σχολεῖο μπορῶ νά τό τελειώσω ἀργότερα, κι ἐγώ κι ὁ Ἀργύρης. Ἡ μητέρα μας ὅμως τώρα μᾶς ἔχει ἀνάγκη. Λοιπόν, μήν χάνεις τά λόγια σου! Ἐμεῖς θά μείνουμε δίπλα στή μάνα μας ὅσο χρειαστεῖ. Ὅσο γιά τά ὑπόλοιπα παιδιά σου, σοῦ θυμίζω ὅτι ἔχεις ἐκτός ἀπό ἐμᾶς ἄλλα τέσσερα, μήν ἀνησυχεῖς, τά φροντίζουμε καί κεῖνα, μπορεῖς νά ζῆς ἡσυχος τή ζωή σου!

Ποῦ τό βρῆκε τόσο θάρρος, ποῦ τή βρῆκε τόση δύναμη ὁ Γιάννης; Δέν μπορούσε οὔτε ὁ ἴδιος νά τό καταλάβει.

- Μπράβο, παλληκάρι μου! Ἡ Δήμητρα, πού συγκλονισμένη παρακολουθοῦσε ὅλη αὐτή τή σκηνή, δέν ἄντεξε ἄλλο.

Ἡ Ἑλένη κοίταξε μιά τόν ἄνδρα της καί μιά τό παιδί της κι ἄφησε σιωπηλά νά κυλήσουν τά δάκρυά της.

Ἐφυγε ὁ πατέρας μέ τό κεφάλι κατεβασμένο. Ἐφυγε, μά ὁ νοῦς του ἔμεινε ἐκεῖ. Σέ κείνη τή γυναῖκα πού ἀργοέσβηνε καί σέ κείνον τόν λεβέντη γιό. Τά βήματά του ἄθελά τους τόν ὀδήγησαν στή γειτονιά του, στό σπίτι του.

Στό θάλαμο τοῦ νοσοκομείου ἐπικρατοῦσε σιωπή.

- Τί κάνεις, μάνα; ἔσπασε πρῶτος τή σιωπή ὁ Γιάννης.

- Προσεύχομαι, γιέ μου, προσεύχομαι καί γιά τά παιδιά μου καί γιά κείνον, νά τόν φωτίσει ὁ Θεός νά γυρίσει κοντά σας.

- Κοντά μας! νά λές μάνα, τῆς εἶπε ὅσο πιό τρυφερά γινόταν ὁ Γιάννης.

- Κοντά Του, γιέ μου, κοντά Του.

- Ἄ, ρέ μάνα! γι' αὐτό δέ σ' ἀλλάζω μέ τίποτε, εἶπε ὁ Γιάννης κι ἓνας κόμπος ἔπνιξε τή φωνή του.

- Νά 'χεις τήν εὐχή μου, γιέ μου, νά 'χεις τήν εὐχή μου, τοῦ εἶπε σίγουρη πῶς τοῦτο τό παιδί της ἦταν εὐλογημένο!

E.B.

Νέα χρονιά νέες εὐλογίες!

Τὴν Κυριακή 20/1 ὁ νεοχειροτονημένος π. Μιχαὴλ Κόνιας καὶ ὁ π. Βασίλειος Τσιλογλανίδης μέλη καὶ οἱ δύο τῆς Ἀδελφότητος εὐλόγησαν τὴν καθιερωμένη βασιλόπιτα. Τὰ κομμάτια τεμάχισε καὶ μοίρασε ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Μυτιληναῖος. Τό φλουρί ἔπεσε στὸν δωρεοδότῃ ὅλων τῶν εὐλογιῶν, τὸν Κύριό μας.

Κοπή βασιλόπιτας ἔγινε καὶ στὴν ἑορταστικὴ ἐκδήλωση πού πραγματοποιήθηκε τό Σάββατο 26/1 γιὰ κυκλάρχες καὶ κυκλάρχισσες. Τό «φλουρί» ἔπεσε στό Ἀνατολικό Παράρτημα στό ὁποῖο εὐχόμεσθε κάθε εὐλογία.

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαῖο Ὅργανο Ὁμωνύμου
Ὁρθοδόξου Ἀδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Ἔτος ΞΗ' - Ἀρ. φύλλου 806
Φεβρουάριος 2013

Ἰδιοκτησία - Ἐκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσσαλονίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518

Ἐκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9
546 33 Θεσσαλονίκη

Στοιχειοθεσία, ἐνθέσεις, ἀποχρωματισμοί, καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια:
«Χριστιανικὴ Ἐλπίς»,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: & fax: 2310 677421

Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία: «Μέλισσα»
Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Ἐτήσια συνδρομὴ
Ἑσωτερικοῦ: 10 εὐρώ,
Κύπρου: 20 εὐρώ
Ἐξωτερικοῦ: 30 εὐρώ
(Η.Π.Α. 40 δολ.,
Καναδὰ 45 δολ.,
Αὐστραλίας 50 δολ.)

Ἐπιστολές - Συνδρομές
Περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7,
546 33 Θεσ/νίκη

Ἀρ. λογ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ:
074 01 011532 20
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιὰ τοὺς συνδρομητὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ
IBAN:
GR 73 0432 3240 0007 4010 1153 220
ATEBank SWIFT or BIC code:
ABGRGAA

1912

ΜΑΧΑΙ

ΑΝΗΤΟΠΟΣ
ΓΡΙΜΠΟΝ
ΑΝΟΥ
ΠΕΝΤΕ ΠΗΓΑΙΑ
ΧΕΙΜΑΔΑ
ΜΕΤΩΒΟΝ
ΔΡΙΚΟΣ
ΚΟΝΤΟΒΡΑΚΙ
ΠΕΣΤΑ
ΔΕΣΟΡΑΧΗ
ΜΑΝΩΛΙΑΣ
ΜΠΙΖΑΝΙ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 21-2-1913 / (21-2-1913 ΠΕΡΙΣΤΗΝ ΜΕΛΕΣΙΝΕΣ)

ΠΡΟΤΟΚΟΛΛΟΝ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΛΟΧΑΓΟΥ ΜΕΤΑΣΑ
ΚΑΙ ΛΟΧΑΓΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΠΑΡΕΞΟΥΣΙΩΝ ΤΗΣ
Α.Β.Υ ΤΟΥ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΕΧΗΠ ΒΕΧ
ΑΝΤ/ΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΟΧΥΡΩΜΕΝΗΣ ΤΟΠΟ-
ΘΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΣΥΝΕΦΩΝΗΘΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΗ

ΑΠΙΧΘΕΙΣ ΞΗΜΕΡΩΝ ΕΝ ΦΙΛΙΠ-
ΠΙΑΔΙ ΑΝΑΛΑΒΕΩΝ ΤΗΝ ΔΙ-
ΟΙΚΗΣΙΝ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑ-
ΤΕΥΜΑΤΩΝ ΑΤΙΝΑ ΘΕΛΟΥΣΙ Α-
ΠΕΡΟΥΜΕΘΩΑΙ ΑΠΟ ΞΗΜΕΡΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΣΗ.

ΦΙΛΙΠΠΙΑΣ 10-1-1913

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ο ΣΤΡΑΤΩ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΚΑΙ
ΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΑΙ

ΑΝΗΕΡΩΝ ΣΥΝΕΦΩΝΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΠΡΩΙΝΩΝ ΒΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΛΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩΝ ΙΒ
31-2-20

1913

ΜΟΝΑΔΕΣ

ΜΕΔΑΡΧΙΑΙ
11-14-11-111
ΤΑΣΙΑΧΙΑ
ΜΕΤΕΩΒΟΥ
ΠΡΟΕΚΟΠΟΙ
ΚΡΗΤΗΣ
ΕΦΕΛΟΝΤΑΙ
ΓΑΡΙΒΑΛΔΙΝΟΙ

- 1- Η ΟΧΥΡΩΜΕΝΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΠΑΡΑΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΩΝ
- 2- ΤΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΑΤΙΝΑ ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΞΗΜΕΡΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΧΥ-
ΡΩΜΕΝΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΝ ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΠΛΑΣΤΟΙ ΠΟΛΕΜΟΥ
- 3- ΑΠΑΝ ΤΟ ΥΛΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΟΥ ΟΛΛΑ ΣΗΜΑΙΑΙ ΚΑΙ ΙΠ-
ΠΟΙ ΑΝΗΚΟΝΤΑ ΕΙΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΩΝ ΟΑ ΠΑΡΑΔΟΘΟΥΣΙΝ
ΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΩΝ ΕΙΣ ΟΙΑΝ ΚΑΤΑΣΤΑ-
ΣΙΝ ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΞΗΜΕΡΩΝ
- 4- ΠΑΝΤΕΣ ΟΙ ΑΣ ΚΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΚΑΙ Α-
ΣΘΕΝΕΙΣ ΥΠΑΧΟΝΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

ΒΕΧΗΠ Ι. ΜΕΤΑΣΑΣ Ξ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ